

բոլոր ջնտրքը մեթոսներն կը դորմուին,
սնամուտարար՝ փայլան (ժանկով
հարուստիկ ներքառներ) դասակներն
գլխիկ եւսլին, եւսլին:
ՄԻՆՄԻԻ ԱՅԼ (Բեղուսեա) 80 հոգի
մերթապարտւած է կիրակի ու տեղի ունե-
ցած ցոյցի դը վերաքցելն: Տասնեակ հա-
զարաւոր տնէն հաւաքուած էին ոգիւն-
գիր Նամըր ստալինականութեան դո-
հերը:

የሥነ ልቦና ምርመራ

[illegible]

ՇՆՈՐԱԿԱՆԻԷ

Լիանի Ս. Յակոբ Մայր եկեղեցւոյ պայծառութեան համար հետեւեալներ Ազգային Միութեան կը նուիրեն. —

Սէն — Մօրիսէն՝ Օրիորդներ՝ Վերմին, Ազոնէ, Արմենուի Կոստանտին Բոյրեր Լիանի Ս. Յակոբ Մայր եկեղեցւոյ Հայկազեան Միջնակ վարժարանի աշակերտութեան ճաշ քրտին:

Պր. Փայանձեան եկեղեցւոյ պաշտօնատեան համար 600 Ֆր., Այրի Տիկին Արարիկ ինչպէս որ 200 Ֆրանք եկեղեցւոյ:

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԶԱՇ

Կապուտ իւշի Սէն — Մօրիսէն Անահիտ մանանիւղը կը կարճակերպէ տարեկան իր պարանշիկ ճաշը. Ետարթ, Նոյեմբեր 12, Կրկնայան ժամը 8-ին տիկնալ տեղւոյն Սալ աէ Ֆէթի մէջ:

Հալիպեան համեղ ճաշեր պարտաւոր — ամս խաշուհներու կողմէ:

Մամակցութեան զին՝ 120 Ֆրանք:

Արձանագրութեան և Ժամանակագրութեան համար հետեւեալներ՝ 78-55-09-73 եւ 78-55-42-60 թիւերով:

« Ե Ա Ռ Ա Ջ » Ի
ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԳԵՐՈՒ
ՍԱԿԱԳԻՆԸ

Մահապ	350 (415,10)
Հարկամիջոց	250 (296,50)
Տնարկապիւի	250 (296,50)
Հարսնիք, ճշմարտութ	300 (355,80)
Մնումը	300 (355,80)

Բոլոր ազգերու անկերոն ժողով, հարկ 5 աւելցնել 18,60% Թէ.Վէ.Ա. (տնա փակագծի մէջ ընդհ. գումար):

Այս զինքը կը վերաբերին մէկ անգամ հրատարակելի ազգերու, միշտ մէկ շաբաթը յիշակ (25 տող) մասնակցներու պարագային և 1/8րդ (12-13 տող) մասնակցին:

Անկերոններ և այլ ծանուցումներու համար, զինքը թերթին վարչութեան:

Imprimé sur les Presses du Journal «Haratch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 59935

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳԻՐԱՆՆԵՐԻ
ԸՆԿԵՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Հ Ա Ն Գ Ի Պ Ո Ւ Մ Ա.
Պրօպագանդային

ԶԱՐԵՀ ԵՐԱՄԱՌՆԻՆԻ ՀԵՏ

Նոյեմբեր 6, Կիրակի, ժամը 16ին:
Կը մասնակցին. —

ՀԻՆԱՍ ԳՈՒՄԱՅԵԱՆ — ՓԻՆԱՍԵԱՆ
ԳԱՐՈՂ ԶԱՄԱՐԵԱՆ
ՄԱՐԿ. ՆԵՄԵԱՆ
ԿԱՐԱՊԵՏ ՏԱԲԵՍԵԱՆ
U. G. A. B.
118, rue de Courcelles, 75017 Paris

— Մտաքը ազատ է —

DINER-DANSANT

AU PROFIT DE L'ECOLE ARMENIENNE «NAREG» D'ENGHIEN

le Samedi 12 Novembre à partir de 20 heures
en la Salle des Fêtes d'Engchien-les-Bains

animé par

L'Orchestre GAIDZAG, EVELYNE ALTOUNIAN, MASSIS
et les magiciens ARA et BOBY

Renseignements - Réservations : tél. (1) 34 12 84 45

ՀՐԱՆՑ - ՍԱՐՏՈՒՆԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ
ԵՕՍՔԵՐ

ՀԱՏԸՆՏԻՐ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԽԵՐԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ՀԱՏԵՐԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԵՀ ՍԿԶԵՐԻՆ Ի ՎԵՐ.

ՄԱՏԵՆԱՄԱՐ «ԵԱՐԱՋ»

Գին 80 Ֆր.

Թղթատարի Մտաքը՝ 90 Ֆր. 90
ԴՈՒՆԷԼ —

ՀՐԱՆՑ ՍԱՐՏՈՒՆԷԱՆ ԳԻՐԱՆՈՒՆ
51, rue Monsieur Le Prince 75006 PARIS

կամ՝

«ԵԱՐԱՋ»

1890 — 1988

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐ

Կազմակերպութեամբ՝

Հ. Յ. Դ. ՍԱՐԳԻՍ ՄԱՐԱՆԵԱՆ ԵՆՔԱԿԱՅՈՒՄՈՒՄԻ

ՇԱՐԼԸ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 19, ՓԱՐԻՔ 20-30-ին

SALLE VOLTAIRE

rue Voltaire, ALFORTVILLE

housf կ'առնէ լնկ. ԳէՈՐԳ ՔԵՓԵՆԵԿԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժին՝ Ե զ զ զ

Տարեկարծի ճաշին աւարտին, պարահանդիս

Նուապարտար «ԿԱՅՄԱԿԱՆ»

Սեղանները ապահովելու համար ինքնապայման՝ 43- 76- 55- 89:

ՄԱՐԱՆԷՑԼ

Ե Ր Գ Ա Հ Ա Ն Գ Ի Ն

Նախաձեռնութեամբ Կապուտ իւշի Լիտա Ստանիկ մասնակցին,
Ետարթ, Նոյեմբեր 12, ժամը 21-ին:

PALAIS DES CONGRES

ՓՈԼ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

Կը մասնակցին Վարանի Նայիրի Նուապարտարը:

Réservations

M.A.J.C. 12-14 rue St. Bazile 91 50 15 09

BEAUMONT AGOUMP 91 93 64 39

Epicerie TCHAKALIAN rue d'Italie 91 47 83 22

Torréfaction St. Antoine 91 51 40 67

Aix-en-Pee Oxford-Alimentation 42 26 13 03 — 42 59 49 07

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE DE MARSEILLE
organise une exposition

ARMENIE
3000 ANS D'HISTOIRE

du 12 Octobre au 19 Novembre
à la Chambre de Commerce et d'Industrie de Marseille (La Canebière)

avec la collaboration

du CONSEIL REGIONAL PROVENCE - ALPES - COTE D'AZUR

sous le haut patronage de

ALAIN POHER,
et JACK LANG,

Président du Sénat
Ministre de la Culture

Musée ouvert tous les jours de 9h. à 18h. (entrée gratuite)

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՅԻ Անիկա — Պոստ — Գործարհ
և Արժանաւորութիւն Վարձարհի մասնակցին
ընկերութեան Բոլորի կը հրապարակ իր բոլոր
ընկերութեան, երկարաթիւ, Նոյեմ
բեր 7-ին, ժամը 20-30-ին:
CENTRE ADMINISTRATIF ET SOCIAL
16, place de l'Hotel de Ville, ASNIERES

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՐԱԿԱ

ՄԱՐԱՆԷՑԼ — Վապարտարանի Յալիպեան
հետեւեալներու հետեւեալներու հետեւեալներու
տնտեսապարտարանին, Մարտ 12, Վապարտարանի
արձանի պահին մէջ, Նուապարտարան
Արար — Մանուկեանի մասնակցին 70-տն
Լակին:

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՁԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԶԱՄԱՐ

ՀԱՐԱՆԵԱՆ ՀԱՐԱՆԻ, ԲՈՒՆԻԿԱ,
ՏՈՍ ՎԱՐ ԱՌԵՏԻՎԱԿԱՆ
ՀԱՆԱԶԱՆ ԲՈՒՆԻԿԱ
(ՀԱՏԵՐԵՑՈՑ, ՆԱԿԱԿ ԲՈՒՆԻԿ,
ՊԱՆԱՐԱՆ, ԵՆԱՅԼ):

FAIRE-PART DE MARIAGE, BILLET,
PROSPECTUS,
DIVERS TRAVAUX DE VILLE
(TÊTE-DE-LETRE, FACTURES,
ENVELOPPES, ETC.)

« Ե Ա Ռ Ա Ջ — HARATCH »
83, RUE D'HAUTEVILLE - 75010 PARIS

LES APRES-MIDI,
DE 14 à 18 h. 30
SAUF SAMEDI ET DIMANCHE

ԳԻՆԵԼ ԱՄԷՆ ՕՐ,
ԺԱՍԸ 14.00 - 18.30
ԲԱՏԻ ՇԱՐԼԸ ԵՒ ԿԻՐԱԿԵԼ

Խմանաւոր աշխատանք — Travail soigné

Սուրբ Երանոս ամուր էր եղելով հր հասնողին հր հեղինակով Մեղեմի արժույթի ուշադրելի ներկա Ստեփանապոլի Քաղաքապետական խորհրդի նախագահությանը համարժեք զգուշացումներով էր քննադատելով նրան։ 1957-ին, իրեն հր արտի Բաղրաշիրի երկաթուղային մեծ մրցաշաղկի Բաղրաշիր աստիճանի է երբ արժանանում էր Կառուցվելի Կու տալ ՍՄԿՄ իր ղեկավար Ժրալ, Միկելի Կառուցվելի ասի-ն, լուծիչի և ծանցիկի չլրացվածությանը, առանձին, ծովին ու անհոգիան ղեկ յան-գիման, ուր Միկելի աստիճանի ջանի էր ամառիկի։ Սակայն, իր անպապ հետա-քրքրությունին ու յայտարարությունի պա-

catif, de vernis à retoucher. Tout Papken est là. Dans ce lieu, dans cette toile, dans ces odeurs. Il sourit. Légèrement penché sur la toile, il la touche pour vérifier le séchage. Tout va bien.

- Magnifique. Le monde de l'apparence et celui inaccessible plus lointain du monde intérieur. Ce sont les symboles que tu as voulu y mettre.

- Si tu veux.

- Cela rejoint nos paroles de tout à l'heure sur le rêve et la réalité. C'est pour ça que tu m'en as parlé ?

- Oui. Il y a le monde du premier plan. Celui de l'apparence, de la réalité ordinaire. On peut en rester là. Souvent et pour beaucoup ce monde là est le plus attachant, possède toute la valeur. Il y a un autre monde sur un autre plan. Complètement coupé. Je veux dire qu'il n'a rien à voir avec l'autre. Comme une autre forme de réalité inaccessible, inhabituelle. Pour moi sous la neige de la solitude, souvent et pendant longtemps, j'ai retrouvé ma vraie chaleur. Je lui donne toute la valeur. Maintenant pour moi la coupure s'est estompée. Ce qui compte c'est l'équilibre entre les deux. Il y a une différence profonde entre ces deux mondes, d'un côté, oui. De l'autre plus j'avance et plus je crois qu'il y a une unité entre les deux encore plus inhabituelle et plus difficile encore à saisir que la vie de l'esprit. C'est ce que j'ai essayé de peindre.

Nous sortons du pigeonnier. Debout face au paysage nous restons quelques instants sur la petite terrasse qui surplombe les lilas dépouillés. Comme pour faire écho aux paroles de Papken, dans le ravin en face de nous dort le versant opposé est couvert de pins, une forme blanche s'élève. Mobile, éthérée, la plume s'étire en vapeur pour passer d'un monde à l'autre. Nos yeux se croisent à la vue de ce spectacle. Inutile d'en parler. Tout est toujours là, sous nos yeux. Très au loin sous les nuages bas, au de-là de Valensole les Alpes enneigées surgissent dans une trouée de soleil.

Nous descendons et je dis à Papken :
- Tu ne m'a pas raconté ton départ de Grèce. Je veux dire, en détail, pourquoi et comment cela c'est passé. C'était une deuxième coupure pour toi, après la fin de ta petite enfance et la perte de ton village, c'était la fin de ton enfance, la perte de Mytilène et l'éloignement familial.

- Allons nous asseoir. Je vais essayer de me souvenir au mieux des circonstances. Tout d'abord je n'avais aucune envie de partir. Le monde des pêcheurs, du Kastro avec ses repaires formidables pleins de belles filles gentilles, des équipées avec ma bande pour fuir l'école, le monde des histoires de Mardig, la présence d'Eva, tout cela me comblait parfaitement. Je serais devenu un pêcheur ou un bon artisan. Pourquoi compliquer les choses, tout allait bien. La vie en a décidé autrement.

Papa avait une sœur aînée. Je ne sais ni comment ni pourquoi, mais elle était cultivée, éduquée, elle savait lire. Papa non. Il l'a respectait. Pour lui, c'est elle qui savait ce qui était bien pour la famille. Elle était mariée avec un type riche : Paul Sorgoudj. En fait il avait simplifié son nom. Sorgoudjian parce qu'il faisait du commerce avec les Anglais; import export de tabac.

- Tu l'as connu ?
- Je l'ai vu une fois, à Mytilène. Il était venu accompagner sa femme. Ivant. C'est cette fois là, où elle est restée deux mois à Thermi, qu'ils ont tout arrangé. Je devais accompagner son deuxième fils Vahé qu'elle avait de son deuxième mariage avec Sorgoudj. Ils voulaient lui donner une éducation. Lui faire faire des études à Venise au collège arménien. Comme il était un peu timide, je le rejoindrais là-bas.

- C'est donc lui ton oncle par alliance, qui t'a payé tes études.

- Exact. Et plus tard une fois nos études terminées nous devions tous nous retrouver en France. Papa avait une autre idée lui. Il voulait aller en Arménie soviétique. Trois mille personnes de Mytilène y sont parties. Ils ont fondé un nou-

veau village : Néa-Mitilini. Cela s'est mal passé, il en est resté très peu. Après Papa ne jurait plus que par le nom de sa sœur et suivait son idée, idée de Paul aussi d'aller s'installer dans le midi de la France.

- Pourquoi la France ?

- Je ne sais pas. C'était un pays civilisé, hospitalier, libre. Ma tante avait promis d'acheter dans le midi une petite ferme pour Papa. En attendant je devais aller à Venise. Tous ces arrangements avaient eu lieu en juin-juillet et moi je devais partir en septembre, pour la rentrée scolaire.

- Tu avais quel âge ?

- Dans les douze treize ans.

- Tu connaissais Vahé ?

- Non. Il devait aller directement à Venise depuis Alexandrie.

- En Egypte ?

- Sorgoudj avait ses affaires à Alexandrie en Egypte et tout le monde vivait avec lui là-bas, y compris Bedros le premier fils de sa femme qu'elle avait eu d'un homme déçédé ensuite. C'est pour cela qu'elle s'était remariée.

A la nouvelle de mon départ pour faire des études, Mardig était très content. Nous étions à la maison. J'étais assis à côté de lui. Il m'a tenu la tête et il m'a dit : « Tu vas devenir quelqu'un. C'est bien. Tu vas étudier. Tu vas apprendre beaucoup de choses. Moi je n'ai pas eu de chance. Tu as plus de chance que moi. Il avait un beau sourire en me regardant et il me touchait la tête, comme tu fais avec les enfants. Toucher c'est aimer.

A cette époque là je n'ai pas compris ce qu'il me disait. Sans doute pensait-il à lui en parlant. Peut-être était-il humilié de ne pas savoir lire. Moi je pensais à lui comme à un dieu. J'aurais eu envie de faire de la musique comme lui, de savoir chanter. Mais à ses yeux certainement ça comptait moins que de « savoir des choses ».

Je suis donc parti à Athènes avec Maman. Nous sommes allés à côté du Pirée à Kookinia chez des arrière cousins de papa.

- Je n'ai jamais entendu parler d'eux ?

- Eposik. Ils sont venus en France par la suite. Nous sommes allés chez eux quand tu étais petit chez sa fille.

C'étaient des patriotes. Le père était une notoriété à Bardizak, le village de mon père. C'était un homme de loi. Il connaissait parfaitement le turc. Après du cadil il représentait les Arméniens. Son fils, je m'en souviens très bien, était comme un chat, très prêt, particulièrement intelligent. Il parlait peu. Il a dû tellement tourné. Son père voulait qu'il devienne prêtre orthodoxe. Je ne sais pas comment cela s'est passé mais il s'est retrouvé au couvent Mekhitariste de Vienne, des catholiques. Il y a appris beaucoup de choses. Un petit détail n'allait pas. A la fin il voulait brûler le couvent. Je l'ai entendu plus tard par les vartabeds. C'était un type curieux. Il est arrivé ensuite en Arménie. Là encore au bout de quelque temps il a voulu tout révolutionner. Les « camarades » ne l'ont pas laissé faire. Il n'est pas ressorti de prison. Fermons la parenthèse. Je t'ai donné ça pour le contexte.

On est resté un mois, à peu près, avec Maman à Kookinia. Photo à l'ambassade, formalités, papiers, etc... Je suis parti en bateau du Pirée, pour Venise où l'on devait venir me chercher. Mon cousin avait donné toutes les recommandations au capitaine qui s'en foutait. J'étais une classe pont. Sur le bateau j'ai rencontré deux autres Arméniens qui allaient au collège. L'un venait de Constantinople, ce fut un bon copain par la suite. L'autre un orphelin du Pirée : Hratch Katcharenz qui est devenu écrivain. Il est installé au Liban. Il doit vivre encore.

Nous étions tous sur le pont. Nous n'avions pas beaucoup d'argent ni les uns ni les autres. Au milieu de l'Adriatique une tempête terrible est arrivée. Un vrai déluge. Moi j'avais une valise en carton. Je l'ai su rapidement. Nous avions du soufjouk et du bastourma du pain et de l'eau. On se débrouillait comme on pouvait. Pendant l'orage ma valise s'est ouverte, ramolue par l'eau, fondue. J'ai pris un petit drap, comme je l'avais vu faire,

SLAVIG CHILOYAN

LE TRAIN

A mille kilomètres à l'heure le train quittant les rails poursuit son chemin parmi les choux.

Ayant brisé la vitre du compartiment une mouche venue s'asseoir juste en face de moi but d'un seul trait un demi-litre d'alcool... Vous ne me croyez pas ? Remettez le convoi sur les rails considérez que la vitre n'a subi nul dommage — et la mouche ? envolée, disparue.

NON, JE SUIS INCAPABLE

Ne mourez pas, monseigneur. (Sancho Pança)

Hommes, banissez-moi, expulsez-moi du globe, Deux larmes échappées du globe de mes yeux jumeaux, s'en vont roulant — lourdes larmes terrestres. Hommes, banissez-moi, expulsez-moi de ce monde — votre planète.

(Trad. de l'arménien oriental par Vahé CODEL)

Slavig Chiloian, né vers 1940, mort dans les années 70. Accusé de houliganisme, il passa de nombreuses années en captivité. « Disciples de Boris Vian, il a traduit un certain nombre de poèmes de ce dernier — quelques-unes de ses traductions (dont celle du *Déserteur*) ont paru dans la revue *Karoun*, en 1968. Aucune des œuvres personnelles de ce poète maudit (devenu quelque peu légendaire) n'a été publiée de son vivant. On prépare aujourd'hui, à Erevan, une édition de ses poèmes — dont une vingtaine ont paru l'an dernier dans la revue sus-mentionnée.

j'ai mis tout dedans et fait un baluchon pour descendre à l'arrivée.

C'était Père Sahak qui nous attendait : « Qu'est-ce que c'est que ces bêtises » a-t-il dit en voyant mes affaires. J'ai répondu : « Vartabed il y a eu de l'orage et ma valise... »
- Tu m'a coupé : « Tu ne pouvais pas faire comme tout le monde, aller dans les cabines ». « Quelles cabines ! c'est pour les riches les cabines ! » Il m'a dit très fort : « Tais-toi ! ».

Tu parles, c'était le jour et la nuit. Un monde civilisé qui recevait un vrai sauvage. Des chaussures, au moins quatre costumes différents ; tout juste si nous n'avions pas une tenue spéciale pour aller pisser. Pour moi c'était incroyable, j'avais perdu beaucoup. Pourtant à cet âge là on ne regarde pas en arrière. Tout ce monde était à découvrir. De toutes façons ne n'avais pas le choix.

- Tu pensais quand même à ta famille ?

- Bien sur. Surtout aux derniers moments passés avec Mardig.

- Pourquoi ?

- Cela s'était passé comme une transmission. Je m'en rends compte maintenant. Il n'avait pas d'argent, il ne savait pas écrire, aussi à sa façon il voulait me donner tout ce qu'il possédait, directement.

Au départ de Mytilène nous étions descendus tous ensemble vers la jetée, où les petits caïques venaient nous embarquer. Les gros bateaux comme celui que je devais prendre avec Maman ne pouvaient pas s'approcher. Le port n'était pas assez profond à l'époque. Deux caïques nous attendaient, pour toute la famille qui nous accompagnait et qui voulait profiter de l'occasion pour monter à bord. Ce n'était pas si fréquent.

Grand père, lui, ne voulait pas de tout ce monde, de ce tohu-bohu. Il était con-

tent pour moi. Pour lui c'était un déchirement. Il a dit aux autres : « éloignez-vous ». Nous sommes restés seuls tous les deux. Je l'ai regardé. Il avait deux larmes sur le visage. Il m'a tenu la tête, bien droit devant moi et il m'a dit : « Je vais te dire trois choses. Où que tu soies, quand tu seras seul pense souvent à ça. Je pleurerai par ce que... »

- Et tu as pensé souvent à ce qu'il t'a dit ?

- Oui. Dans les coups les plus durs. Il me l'a dit dans le patois d'Ovadjik, la première langue que j'ai apprise.

Il m'a dit : « Ne l'oublie pas ! »

Her iche karechma !

Ne t'occupe jamais des affaires des autres ». Il a attendu un petit moment comme s'il réfléchissait et il a continué : « Quiconque demande ton secours : sois là. Guearnviden inanna ! »

Sans voir, ne crois rien ». Puis il a complété. « Mais n'oublie pas que tout existe.

Doghrou yoldan chachma !

Ton droit chemin ne le perd jamais de vue ». Après un instant il a dit : « Un homme doit savoir, parfois, prendre de petits sentiers pour rejoindre le chemin. Aïde tjoudjouch. Aller mon petit. attaques. Vasy ».

Moi je chialais. Il m'a caressé encore une fois la tête et puis est parti.

On m'attendait dans le caïque. Nous sommes éloignés. Au bout de la jetée au petit Kafénion, il y avait des tables. Il était assis seul. Il nous regardait partir sans un geste.

- Tu l'as revu ?

- Non. Je ne l'ai pas revu. Je n'ai jamais oublié ces trois conseils. Pour moi ils m'ont aidé plus que tout l'or du monde.

J.-P. BODOSSIAN

(Շաբ. Ա. Էջնմ)

դեղերն: Ան իր ճափին մէջ շէշտած է իւր
նար: Միտքեան ճամար ընկիրարու-
թիւնը միակ ուղին է որ կրնայ առաջ-
նորդել դէպի ՌԱ. դարը:

••

Հասանելի մայրաքաղաք Տալիի մէջ
ևս հոգեմեղման Յեղափոխութեան
տարեկարգը առիթ կըսէ ցոյցերու:
Այսպէս յայտարարութիւններու: Կո-
մունիստները պատահաւոր պարզած են ճա-
մարաբարութիւնը գրառածները վերջին
աւարտածն է արձանագրութեան:

••

Հայաստանէն ու պարսկէան Հանրապե-
տութիւններէն ետք մեծածաւալ ցոյցերու
ալիքը տարածուած ըլլալ կը ինչի նաեւ
Հրատարակ մէջ: Նոյնները Նիւ, Շարաբ
որ, շուրջ 30 հազար հոգիի մասնակցու-
թեամբ արտածած ցոյց մըն ալ աղի
ունեցած է Քիֆիս: Այս ցոյցին կող-
մակիրութիւններէն մէկուն տասն տոկոսը
թիւններուն ճամաճայն, ապառնային
թիւններով լցուցանելն ու պատանդին
զործածուած են, ցոյցարարները պար-
զած են Հրատարակ անկախութեան շը-
րանի (1918 - 1921) դրօշակը: Անոնք
պահանջած են յատկապէս որ զոյգը
երեստարգրութեան կարելիութիւն տը-
րէ իր զինուորական ծառայութիւնը վը-
րատարակ մէջ հաստատելու:

ՅԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Սէն - Փիեռի կապոյտ կաշի Զ. Շանթ
մասնաճիւղի բոլոր ընկերութիւններ խո-
րին ցաւակցութիւններ կը բարձրեն ընդ:
Այն Պիլիկերեան, Կարպիս Եարու-
թիւններն և զաւակներուն և ճամաճ
բնական կարգաւորներուն իրենց ա-
մուսնային, քեռային և ազգականի
ՄԿՐՏԻՉ ՊԻԼԿԻԹԵՆԸՆԻ
մասնուն առիթ:

Այս առիթը աստուծոյն է հետեւեալ նը-
ւերները -

Հայ Մշակոյթի Տուն 300, Վարդանա
Գրադէրեան, Սեդրակ Ստոյկեան, Եա-
րութիւն Աշխատանքի 200-ական Քրանը,
Տէր և Տիկին Կարո Եղիշեան, Փիլի-
ք Զատայան, Ալֆրէ Գորգուս, Անտ
Զոյաբեան, Սիմոնեան քննադէպ, Շաքի
Պէլլէրեան, Եարութիւն Քլոսեան, Մա-
սիս Աւետեան, Անթր Գաղապատեան,
Տիկին Հայկուհի Շալեան, Օրնեան,
Տիկին Շամիրեան 100-ական Փր., Աղա-
նի Յոգիեան, Պրեմ Կարապետեան, Ռոմ
Խաչատուրեան, Կազիրեան Կուտար 50-
ական Քրանը:

Այս տօնուր առիթը հանդուգնեալն Ար-
ին Այն Պիլիկերեան Մարտիկի է մաս-
նաճիւղերուն կը նուիրէ 1-000 Փր., իսկ
Կայսերին 500 Փր.: Տիկին Արշակ Գաղապ-
եան 500 Քրանը կը նուիրէ մասնաճիւղե-
րեան առիթով: Այլի Տիկին Արարիկի
Մարտիեան 50 Փր.: Տիկին Լոբիկ Մե-
հրեան իսկ իր 500 Զնապակ Միսեմանի
Հոգեհանդիսներ առիթի կը նուիրէ 500,
Արիկեան քննադէպ իրենց ձեռնոցը վա-
ղարակ Ռումեմանի Հոգեհանդիսներ
առիթի 100 Փր.:

Տէր և Տիկին Հանրի Իսթրաքեան,
Տէր և Տիկին Փան - Պաթիսի Իսթր-
աքեան,
Տէր և Տիկին Ռիշար Իսթրաքեան,
Պր. Ռեմի Իսթրաքեան,
Պր. Փան - Մաթ Իսթրաքեան,
Տէր և Տիկին Մուր Իսթրաքեան,
խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մոր
և մեծ - մոր
ԼԻԼԻԹԻ ԻՍԹՐԱՔԵԱՆԻ

մաճը, որ պատահաւոր Նոյնները Դ-ին:
Յաղարկաւորութիւնը կը կատարուի,
Հինգշաբթի օր, Նոյնները 10, մամը
15-15-ին իսկ լէ Միլիոնի Ս. Առուա-
մանին Եկեղեցին՝ 6, avenue Bourgoin:
Ապա մարմինը կ'ամփոփուի Քիլ լէ Մու-
լիոնի զերեզմանատան ընտանեկան գաճ-
արարը:

GALERIE FRAMOND
3, rue des Saints-Pères, 75006 Paris

ROGER DE CONINCK
Peintures récentes

du 27 octobre au 31 décembre

tous les jours ouvrables,
de 10 h à 12 30 et de 14 h 30 à 19 h

Պ Ա Ր Ա Ն Յ Ի Կ Ճ Ա Շ

Կապոյտ կաշի Սէն - Մորիսի Ան-
հիտ մասնաճիւղի կը կազմակերպէ տարե-
կան իր պարանջիկ հաշը, Շարաբ, Նոյն-
ները 12, երեկոյեան մամը 8-էն սկսեալ
տեղուին Սուլ տէ Ֆիլիքի մէջ:

Հայկական ճամբ հաշի պատարար -
ւած խաչուհիներու կողմէ:

Մասնակցութեան գին՝ 120 Քրանը:

Քանոնադրութեան և մանրամասնու-
թեան ճամար հեռաձայնի՝ 78-55-09-73
և 78-55-42-60 թիւներուն:

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐՏԻՑԻ
Բոլոր կազմակերպութիւններն կը
խնդրուի նկատի ունենալ
ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ
ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏԱՆԵՎԱՆ, ՓԱՌԱՏՈՐԸ
Մարտ - 3 - 4 - 5 -
Կազմակերպութեան՝ Գարուն Երզն-
աւորի տնօրէնութեան:

Այցերաբիւն Սէն - Ռաֆայէլի Հանգստան Տուն

Կապոյտ կաշի Մարտիկի չորս մասնա-
ճիւղերը կ'այցիկեն հայկական ծիրանը,
Նոյնները 19, Շարաբ առուա, մամը
8-30-ին:

Օրփարը կը մէկին նշուած մամուն
Սէն - Փիեռի մէջ:

Place de la Rotonde
Փառքեղները կ'ընեն հեռաձայնի հե-
տեւել թիւին -
91 - 06 - 29 - 65

ՎԻԷՆ

Նոյնները 13, Կերակի, առուա
մամը 10-ին, Վիկիի Սէն - Ռաֆայէլի
մէջ, կը մասնաճիւղի պատարար:
Կը պատարարէ և կը քարոզէ հոգե-
հոգի:
ԶԱՏԻՎ ԿԱՐԴԱՊԵՏ ԱՆԵՏԻՔԵԱՆ,
Պատարարի Երեզմանները կը կո-
տարուի Վիկիի զորքը զառի կողմէ:

Imprimé sur les Presses du Journal «Haratch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

1890 — 1988

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐ

Կազմակերպութեան՝
Հ. Զ. Դ. ՍԱՐԳԻՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՆԹԱԿՈՄԻՏԵԻ
ՇԱՐԱԲ, ՆՈՅՆՆԵՐԸ 19. ՓԱՐԸ 20-30-ին
SALLE VOLTAIRE
rue Voltaire, ALFORTVILLE
Խօսք կ'ունեն Ուիլ. Գիլիօ Բիլիւնիկեան
Գեղարուեստական թանի՝ Ն. Ե. Զ. Զ.
Տարեկարգի հաշի աւարտին, պարահանգէս
Նուադիսիս ԲԱՆՏԱՆԻ
Անգանները ապահովուի խմոր եռուածային՝ 43 - 76 - 55 - 89:

CAROUN

25, rue Paul Vaillant-Couturier
CLAMART
TÉL. : 46. 42. 20. 77

SPÉCIALITÉS ORIENTALES
TRAITEUR
ÉPICERIE FINE

ՀԱՅԿԱՅԱՆ ճՅՅԵՐ - Այն սեւակի լիցք (միտք թէ ձէթով):

- Մանրիկ
- Մուսթորէլ
- Միլիոնի Բեօքի
- Նիքիս (ապստամբով),
- Նիքիս (հիւսիս)
- Թարաւա
- Մուսթորէլ
- Բամի մը սեւակի խորոված (ապստամբով)
- Արիւնիւն եօքը սեւակի անուշեղեն

* ՊԵՏՐՈՒՆԸ Հաստատութեան կարգ մը ապրանքներ *

ԸՆՏՐԻ ԽԵՐԵԶԻՆԵՐ ՈՒ ԽԱՐԱԲՈՂ ՊԱՏԱՏԱՆՈՒԱՄ ՃԱՇԵՐԸ
ԿԸ ԳՈՂԱՏՆԵՆ ԱՄԵՆԵՆ ԲՈՒՆԱՆԻՐ ԲԻՄԲՐԸ
Pour satisfaire encore mieux notre clientèle, nous nous sommes dotés d'une
cuisine de 85m² avec une installation moderne.

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՐԱՆԵԱՆ ՀՐԱԻՐ, ԹՈՒՌԵԻ, ՏՈՍՍ ԿԱՄ ԱՌԵՏԻԿԱՆ ԶԱՆԱԶԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ (ՀԱՇՈՒԵՐՈՅ, ՆԱՍԱԿԻ ԹՈՒՂԹ, ՊԱՇԱՐԱՆ, ԵՆԱՅԼ):	FAIRE-PART DE MARIAGE, BILLETS, PROSPECTUS, DIVERS TRAVAUX DE VILLE (TÊTE-DE-LETTRÉ, FACTURES, ENVELOPPES, ETC.)
--	--

« Ե Ա Ռ Ա Ջ — HARATCH »

83, RUE D'HAUTEVILLE - 75010 PARIS

LES APRES-MIDI, DE 14 à 18 h. 30 SAUF SAMEDI ET DIMANCHE	ԴԻՄԵԼ ԱՄԵՐ ՕՐ, ԺԱՐԸ 14.00 - 18.30 ԲԱՏԻ ՇԱՐԱԲ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻԷ
--	---

Խնամուած աշխատանք — Travail soigné

ՀՐԱՆՑ - ՍԱՐԵՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՄԲԵՐ

ՀԱՇՏԵՐԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԽԱՐԱԲՈՂԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ ԲՈՐԱՍԱՅԻ ՄԵՋ ՍԿԳԵՐԻ Ի ՎԵՐ -
ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ «ՅԱՐԱՋ»

Դին 80 Փր. Բիլիւնարի Մարտիկ՝ 90 Փր. 90
ԴԻՄԵԼ -

ՀՐԱՆՑ ՍԱՐԵՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ
51, rue Monsieur Le Prince 75006 PARIS
Կամ՝
«ՅԱՐԱՋ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

ՅԱՐԹԱՆԱԿԻ ՕՐԸ՝

ՆՈՅԵՄԵՐ 7

Արկիկ Միսսակյանը երեսնամեկ կը հեռու ձայնէ. — (Նոյեմբեր 8) . —

Հայաստանի բազմաթիւ կոչումներ, Նոյեմբեր 7-ին երեսնամեկ լինելու հրապարակը լիցածով ձեռնարկող բազմաթիւներ մեր-
նէ ցրուի, պահանջելով որ նախ պաշ-
տակարն անձնադրութիւնները մերին
անպատարտութեան վայելեն : Այս պա-
տկար արտապատկուցուց, պարզակերտով,
ուշացելով : Վերջապէս, Հայաստանի
կառավարական գործերը հնազանդ հրա-
պարակէն, որմէ ետք բազմի, ժամը
13-45-ին ցրուեցաւ : Նախ արտապատկուց-
նուց, նախընտրելի պիտի ըլլար որ
Հայաստանի կառավարական ներկայա-
ցուցիչները նման հարկադրանքի որ հր-
պարտութեան փաստին չենթարկուին,
սակայ պիտի ք հնազանդ ունենայ ժողո-
ւորական զարգացում որ զանգուածները
կամ չ'աչ արտապատկուց փաստով
կան : Այդ դատելով լարող պիտուր
ըզայայտանքը եղած ք նախորդ երկրորդ
կան, լոյսնուցը Գրեմ, Մատուցիչ հնա-
զանդին ժամանակը յայտարարել մէջ
լոյս տես տալով Վեդիկովի ներկայացու-
մէն, ապրեմանաւոր երաժշտութեան ըն-
կերթութեան :
Նոյեմբեր 7-ի առաւօտեան երեսնամեկ
հետաքննել մինչ ուղղակի կը պատկե-
րաբար հանդիսանալիսները, յաղակած
զարգացող հաղորդում ու կայունեցաւ
կերթանալ հնազանդութեան : Մանկան
լոյս օրտան երկրորդեան ծրարով ժա-
նապահ արեւելեան առաւօտեան անցքերը :
Թուլեա ստորադրութիւն է, զարգացող նման
օրտան կը պարզաբար խորհրդային 15
Ներկայաւորութիւններու : Գրեմակովի
- որ առիթ ժողովուրդը ընդունել ք Սե-
րգեմակովի ցրուելու եւս տակ ապա միա-
շարժող կարգին, պատճառ զանաւորով որ
կերթան ըլլող Հանդիսանալիսներու
լրջակերթը :

ԽՈՐՀ, ՄԱՄՈՒԼԻՆ ԱՐԶԱԳԱՆԳՆԵՐԸ

Գաղտնի խորհրդային մամուլին, Նոյեմբե-
ր 8, Երեւանի մէջ օրտան Քաղաքա-
նէ հրէք թէ Հայաստանի նոր զինուորա-
կան կը նախա ընկալան Նոյեմբ 7-ին
լոյս ժողովուրդական շարժումը : Երեւանի
էր ք զրէք նախ թէ մարտեր էին եր-
կուրաբար օրտան լարուցիչները, ու կու-
րա թողարկել հրէքները :
Ստեղծած լոյսին Վարդապիտ հարցը
ժողովուրդ անմեկ Մուսկալիթի յանգա-
րանքինն :
Ինչ նման օրտան, ինչկանստիակ կը գը-
րէր թէ կայունութիւնը շատ բարդ է երե-
ւանի մէջ : Երեւանի կ'արձագանքող նախ-
կերթ ցուցարարներու : արտապատկու-
ցիչներուն - առաւելորդ ինքնարք մըն է որ
կուր - Վերջին, այսօր չ'ենք կարողար
թէ ինչ դրուած կը պատասխանեմ ժո-
ղով : ապաք կարողայնենք : իսկ երկրորդ
էր, ապաք զրէք էր : Կ'արեւ - ժամանակաբար
էր, ապաք զոյյի կան էր, զայն այլ մի-
թերքի դիտել երբեմն :
Հայաստանի ժողովուրդին ջանտուի
ըզայայտման ինչ ժողովուրդական շար-
ժումն մէջ լարեցիւններուն տեսլաւոր-
նուց արտապատկուց Մատուցիչի դրուած
- խորհրդային ինչկանստիակները : Եւս-
կան էր միայն Վարդապիտ ապրեմանցի

ընտելութեան համեմատութիւնը տե-
քներով, որպէս նախապատարտութեան
Յանուարին կատարուելիք մարզամա-
րին :

Նոյեմբեր 8, Երեւանի մէջ որ հայաստանի
տեղապարտ անձնակի ժողովուրդը հա-
պարտեցաւ, սակայն ցոյց տեսնել չ'ունեցաւ :

ԳՈՐԾԵՆԱԿԸ ՄԻՋՈՍԹԱՌՈՒՄԵՐԻ ԱՐՑԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Կիրակի որ հեղի Ստեփանակերտ մէկ-
նեցաւ ինչանիւթ ընտան իրաւունք առա-
ջին շարժանքը : Հոն ձեռնարկուած է չե-
նարարական շարժումը ք, որպէս թէ բը-
նարարական պատրաստութիւն ըլլող անձնեց
Համար, որտեղ փախող պիտի յայտնել
Վարդապիտ փախուցումը : Գրեմով փա-
տարուած է նախ Մուսկալիթի որ զարգի
Արկիկովի փախուցումը : Մուս-
կալիթի պատասխանելի փախում ունի
Հայաստանի մէջ կրկին զործադուլի
լիմեկն արդարեւ :

Կ'արեւ չ'ունեցաւ ու կրկին որ Նոյեմ-
բեր 7, կ'ընայ իրաւունք կ'ընայ Հայաս-
տանի ժողովուրդին յայտնականի որը :
Ժողովուրդ, որ կը յայտնել, պահանջու-
րէն կը արարած փախող կ'ընայաւորու-
ցիւններուն հետաւած է մաշու եւ կ'ընայ
պարզաբար :

Նոյեմբեր 9-ի ՎՄԻՄՈՒՄՔ անդադրա-
ւորով խորհրդային Միութեան տեսլա-
ւորութիւններուն, սակայ կ'ընայ նախ-
կերթան զարգացումը : Կը նշել թէ պաշ-
տակարն հանդիսանալիս ընթացիկին
սակայ պիտուր անց դրուած է Սե-
րգեմակովի հրապարակ ու Արկիկովի կ'ընայ
ու Մուսկալիթի յանգաւորութեան հա-
մար անպաշտ քաղաքականութեան պահան-
ջուն :

ԵՐԵՎԱՆԻ
(ԱՐԽԵՎԱՆԻՄ — 24948 - 25 / ՆՈՅ - 2)

ԵՐԵՎԱՆԻՄԱՐԻՆԸ
ՄՈՒԿՈՒՄԱՆԻ ՄԻՋ

ԵՐԵՎԱՆԻՄԱՐԻՆԸ
ԵՐԵՎԱՆԻՄԱՐԻՆԸ

Մատուցիչ մէջ՝ Հայաստանի մշակա-
ներկայացուցչութեան արձանի մէջ կա-
ռուցուած է հանդիսարան երկրորդ մը՝
նախկին Վեդիկապիտայն անկողին
130-ամեկինն :
Երկրորդին ընթացիկ կ'ընայ ունե-
(Շարք Գ - Է)

ՕՐՈՒՄԸ ԴԵՊԻՐԵՐԸ

Ճ. ՊՈՒՇԵ ՄԻՋՈՍԹԱՆԻ ՀԱՄԱՆԳՆԵՐՈՒ ՀՈՐԴ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Վերջացած է ընտրապաշարի հե-
նէ ի նախնականներով լիցած չ'ընայ ու
Արկիկովի կ'ընայ ինչ մէկը նախապա-
շար : Ճ. Պուշե ընտրութիւնը նախապաշ-
արք իր յայտնալիք ընտրապաշարի վերջին
սրկուած կատարուած հաջորդականներուն
սրկանքներով : Հանդիսանալիս կու-
րապիտան այս թիւնուման տեսցած է
փախուցում 54%, մինչ որ մեղակիցը,
գեղակուցականները : Երեւանում՝ Մ.
Տուրքաբեկ որ ընտնէ մը բաւական ժառան-
ցած ըլլալ կը թուէր նախապաշարին ա-
րտաքին, մնացած է 48%-ով :

Այս ընտրութիւնը կը թուէր փախուց-
նել փախուցում արտաքիններին Պու-
շե արտաքինում խաղաղը : Երեւանի կը-
րէք ապրանք յաւ չ'եմ զրգացած : արդէ
կերթի զարգացիլ է թիւնումանութեանն :
Միայնակ նախապաշարին նոր նախապա-
շար ԵՐ խաղաղութիւն ու զարգացում կ'ըն-
ք իր փախուցում անցնելի մը տեղ : Եղած է
Պուշեկովի փախուցում, Ս.Ս.Ս.Ս.Ս.Ս.Ս.Ս.Ս.
նախկին, իսկ վերջին տարիները կը փա-
րկել փախուցումը հաջորդել : ԵՐ Յու-
նուար 20-ին պաշտանալիս արդէ զրու-
նէ նախապաշարին արտաքին : Չ'ընայ տա-
ւան չ'ընայ արտաքիններուն մէջ եւ իր նա-
խապարք լիմեկն, ապա մաշու եւ մը-
րաւան : Մուսկալիթի ընտան փախուց-
ումը ընտրութեան յարեւ, ըսած է թէ Պուշե
արդէ եւս կը յայտնել որ շարժանքին ա-
պախուցում երկրորդանի յայտնականները :
Գաղտնի Մ. Տուրքաբեկ, որ ինչկան
մաշու է Մուսկալիթի հաշուարկ կատա-
վարին է երկու տարի եւս ունի լրա-
ցուցիչներ : իր պաշտանալիսներուն շը-
րանք :

ԶԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԽՈՐՀԻՄԱՐԻՆԸ, ՄԻՋՈՍԹԱՆԻՄԸ մէջ լից-
ած արտաքիններուն արտաքիններուն
լիմեկն մաշուած պաշարը արտապատկու-
ցիչներուն նոր մարդ էր դրուած է : Երեւանի
զարգացումը է առաւելուցիկ նախկին
վարդ, որ նախապաշար կը կըրէ Երեւանի
անտեղ : Վերջինեցած նախապաշարն այս անտեղ
լիմեկն է :
Ինչ ԿԱՐԱՄԱՐԻՆԸ, արկանի կը երկու-
րանցիլ երկու պաշտանալիսներ չ'ընայ
թիւնում անց անտեղ եւ : 13 վերաբերե-
լին 12-ը կ'ընայ եւ ինչկանստիակ, իսկ
մէկը՝ մանր վերաբեր մը : ԲՈՒՄԱՆԻՆԸ ին-
նամի ինչկանցիլ է միայն :
ԱՐԽԵՎԱՆԻՄԱՐԻՆԸ Մ.Տ.Տ.Տ.Տ.Տ.Տ.Տ.Տ.Տ.
նախապաշարի պաշտանալիսներ հրէք
պիտի ըլլայ Թուրքիյի վարչապետը՝ Թ.
Էրդու, Նոյեմբ. 28 - 29-ին : Նախապար չ'ը-
նած է թէ այս աշխարհիկներ կը զուգա-
կուցի չ'ընային թէ՛ որ Քրիստոնէական
շարժարարութիւնները զարգացումի հա-
նգարուած կը կ'ընային արտաքիններ, ժա-
րապիտին եւ անտեղանի մարքանքն մէջ :
ՄԱՐԻՆԸ Տարիէլիք Պատանակին մէջ
քիւրա շարժանքներն անտեղով յար-
ձակում զարժան էն առաւելուցիչներու
նախապաշարի մը վրայ : ապա զնախապաշար
էն շարք առաւելուցիչներ :
ԻՐԱՔԻՆԸ ուղղակիները կատարուած
նախապաշարին պատճառաւ երբ Թուրք
հովիտներ մնաւ եւ իրաւունք ունի
նախապաշարի ծրար շարժանքները, մնաւ
էն անմանին ներս ու պատճառ զարժան
հովիտներուն մաշուած :

ՊԱՐԱՑԱՆՈՎ ՓԱՐԻՃԻ ՄԵԶ

Ինչպէս դրած էին մեր երկրական թի-
ւին մէջ Ս. Պարսնանով վերջապէս հա-
նգարուած է Փարիկ, վրացական շարժանքի
փառապատին ստիւի : Այս փառապատին
բազմաթիւ կատարուած երկէ կրկին
Ժ. Փոմպիլուս մշակութային կերպին
մէջ վրացական պատմաբանութեան ու
հրապարակներուն հոն բազմութեան մը
ներկայութեան : Կարճակերպի ժամանակ
ու հիւր պատմաբանութեան ներկայա-
ցուցիչներին ետք խաղա արուցեալ Ս.
Պարսնանովի, որ հնուրէն նման ստիւի-
ներու ստորակալան պաշտանալիս անե-
րին, արտաքին ու մտերիմ արտապա-
տկութեան կը ունեցաւ :

Վերջին կ'ընայ ընթացիկ ուղղի
ժրտանալ զայն : շարժանքի իմ ֆրանսացի
ժողովուրդին անմիջ համար ցոյց ա-
րած ներկայութիւն : ժրտանալիսները մնաւ
պաշարներուն մէջ անց ունի նախ Պա-
րսնանովի պաշարներ : Այսօր վերջապէս
- սուցումին թանգարանին մէջ տարակալ
եւ ու կը չ'ընայ զնախապաշարին երկր-
ները : Երեւանի իսկ թէ ինչ կը պարու-
նակին պատմաբանութեան, թէ արդաւ փախու-
ցումին հնուր : մնալ թերի այս փախուց-
ումը (Արկիկ Վարիկ) : Երեւանի տարակալ
մաշու յայտնալիս պատճառ լիմեկն :
պարտական էն զնախ մըն էր :

Այս յայտնի յայտնալիս ու զոգ-
րանքի ծանօտ ան շարժել ետք թէ
Հայտնի ինչ, պատճառ թէ մինչ կ'ըն-
այ այս փախուցումի պատճառաւ
կանայ վրայ : իր երկրորդ մաշուած էր իմ
պաշարներ : Պարսնանովի ապա անդ-
րապարակ Արկիկովի շարժանք ընդունի :
- թէ ինչ Վարդապիտ կ'ընային, կը թաշա-
րու ինքն : Մուսկալիթ :

Վերջապատով Վերջին Վարիկովի,
շարժանքի աշխարհի այս նախապաշ-
արքները թէ դիտարկող զերկապարք
Բիւրա մըն էր, ժառանգելի նախապաշ-
արքները կը Արկիկովի մաշուած էր ու փախուց-
անքները : Պարսնանովի ապա անդ-
րապարակ Արկիկովի շարժանք ընդունի :
- թէ ինչ Կարդապիտ կ'ընային, կը թաշա-
րու ինքն : Մուսկալիթ :

Պարսնանովի իր խաղաղը առաւելուց
զերկապարք ինչկանստիակ խորհրդային
թիւնումը շարժանքի կ'ընային որ մաշուած
էր Փարիկ, իր չ'ընային ինչ հնուր : Վերջին
Վարիկովի փախուցումն այս անտեղ է ա-
նոր ինչկանստիակ :

Գաղտնի փախուցում, անմիջ անտեղ
թիւնումը մաշուած է պատճառաւ նախա-
պաշարի աշխարհի, Վերջին Վարիկովի
միայն իր անմաններուն կ'ընային հա-
նգարին Վարիկովի լիմեկնով, Վերջին ինչ-
քան էր միայն զործադուլ անտեղան ար-
պարտութեան ինչկանցիլ - Վերջին կ'ըն-
անմանին իրաւունք էր մը պատմական
մըն է միայն, որտեղ անտեղ, Պարսնան-
ովի իրաւունքի իր զործադուլ նոր պա-
տանալիս կը իր անտեղ զործադուլի աշխ-
արհ անտեղ, որտեղին, շարժանքներուն
էն անտեղանի, շարժանքի աշխարհի
միայն :

(Դարձ. Ա. Էրեն)

ՀՊՐԱՅԻՆՈՒԹՅԱՆ

նախ, Հայաստանի մշտական ներկայացուցիչ է. Հայկական, փրփ. Ն. Գրիգորյանի և ուրիշներ նշած են, որ անցած դարու կեսերուն Մոսկուս Հրատարակում «Հիստորիայի» ամսագիրը գրադիր Նուրի Զաքի և Հայ մամուլի ասպարեզին, ամբողջ ասպարեզի մշակութունն էին:

Սուրբատու Նուրիանցի ամսագիրը հարձակու է կոտորածներին և՛ 1858-էն 1864: Անոր ուղին պիտի շարունակե՛ր Նուրիանցի «Հիստորիայ» միութիւնը: Նոր միութեան կազմին մէջ է, ի յարա ուսական մշակութիւն յայտնի ալլ դրոշմներուն, դրոշմ Վ. Պաւլով, որ երկու տարիներ զկապարտ է Նուրիանցիին: Գրաքննութիւն Միութեան Հայ գրականութեան խորհուրդը:

«Հիստորիայ» միութիւնը ծրարած է կազմակերպել Հայ եւ ռուս մշակութիւններու դրոշմներուն նուիրած երեւելիներին: Անոր նախագահը՝ Սուրիանցի լրագրող Կ. Մեղիսեան յայտնած է թէ քանի մը օրէն Մոսկուսի օտար գրականութեան գրադարանը միջնորդական Հայ քառասունհինգեան երեւելի մը տակ զիտի ունենալ: Արդէն Հայկական թատրոնի ու ասպարեզի երգչախումբի ըստնոցն աշխատանքներ սկսած են: Միութիւնը հաշտուի Մոսկուսի մշակութիւն հիմնադրամին հովանաւորութեան, թայց միջնորդութիւն կորիք ունի: Հայ եւ ռուս կարգի մը յայտնի դրոշմներ արդէն ցանկութիւն յայտնած են Համերկներ տալու, արժեք հասոյթը կը յատկացուի միութեան:

Երկրորդ ընթացքին հնշած են Հայ-թուրքական երկու, Հայ քառասունհինգեան դրոշմը՝ Մ. Նուրիանցիին մէջէն մեր օրերը:

Գ

Հ. ՄԱՍԿԱՆԻ ԹԱՏՐՈՂ

«Եր նուիրուի Հանրիկ Մասկանի յիշատակին» աշտէս կը սկսին զինուորականի թատրոնի զերտանք և զերտանքներն իրենց նոր ներկայացումը՝ Հրաշքայ Գոշարի ժամառաջը: Անուանուի ինքանիս Սաղկի Երկանի կերպարին շուրջ կը ծառայի Կոնստանտինով: Որը՝ հրաշքային Հայաստան հաստատում ու ընտանիք կազմել Սաղկի, Արեւմտեան Հայաստան Բաշաճ Հարազատ վայրերու կործան տառապելով, կ'անցնի սահմանը: Վերադարձին ծառայ ու ծանակով կը դիմաւորին, բանա կ'ընթան զորդ զօրովորին թշնամի, զբռնած ամբաստանութիւնը:

Փառաբանութիւն, Մասկանի թատրոնը, ինչպէս կը զերտանքն ըսել անոր անդամները և յոյս ունին շուտով պաշտօնակէն աշտէս անուանակոչելու զան, ընդամենը ութ տարուան պատմութիւն ունի: Հանգիստանակութեան ընդ ընդունելութեան արժանացած են Ու. Մարգարիտի շնորհով Արտ Էն, Գոշարի զին «Տեղաբանութիւն», Փառանքանի «Հեղեանքներ» ընտաղութիւնները:

Իւրաքանչիւր խօսք ու զրոյց թատրաբանութեան անդամներուն հետ Մայիսնով կը սկսին և կ'աւարտին: Անոնք ահ ևս մը որբացած են: Բայց թէ՛ն ռուսացիներ Հրաշքայ շատ բաներ աւարտել, սակայն կըցած է անոնց պատմաստել մայիսնովան զարդոցին ապմանքը՝ բարձր արհեստավարութեան, կերթ նշաքա և դիր, հաստաբանութեան հայտնի ասանդիցներուն և խոր հարկանաբանութեան:

Մայիսնի մասին երկու ամիս յետոյ, Յունիսին պատրաստ էր ժամառաջը: Երկու ներկայացուիչ կ'աւարտէր երկու Արդեան, Սուրիանցիին զախական անոր մօտ, ուր հանդէս եկաւ քանի մը ներկայացուցիչ: Մարգարիտ էին Արցախայի խաչութեան ան հարկ ըլլալ, թայց և զիս, զիսին ներկայացուցիչը բարեկրօնական էր: Հասոյթը յանձնուեցաւ Արցախի հիմնադրամին:

Փառաբան աշմ կը փորձէ Փառնուրիին՝ Գ. Բարսեղյանի ու Ն. Մայիսնի (Հանրիկի աշխիւ) ընտաղութեան:

Տէր եւ Տիկին Անթի և Մարի Վեհաւան, Տէր եւ Տիկին Ժոր և Օտէթ Սէլհանճի կը ծանուցանեն որ հոգեհանգիստան պաշտան կը կատարուի իրենց բոլորներն:

ՕՐ. ԱՐԴԲՈՒ ՍԵՑԱԼԻ
Տիկին ՍՈՐԻԱ ԱԼԵՄԵԱՆԻ
իշատակին, կիրակի, Նոյեմբեր 20, Նիսի Ս. Ստանաթանի եկեղեցին:
Ի գիտութիւն ողբացեալներուն յիշատակը յարգուեալներուն:

ՎԻԷՆ

Նոյեմբեր 13, Կիրակի, առաւօտանք մօտը 10-ին, Վիենն Սէն - Բեռնար մատուան մէջ, կը մատուցուի պատարագ: Կը պատարագէ և կը բարոյէ հոգեւոր հօգիւ:

ՋԱՍԻՎ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՆԵՏԻԲԵԱՆ
Պատարագի երկնցողութիւնը կը կատարուի Վիեննի գաղաքի զանի կողմէ:

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐԴԱՅԻՆ. - Վասպուրականի Եղեթան հերոսամարտի 74-րդ ստորգնդի տոնակատարութեան, Մարտ 12, Վասպուրական քառի մէջ, նուիրուած: Արամ - Մանուկեանի մասնուն 70-ամեակին:

ԿԵՌՈՒՄԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆՏ ՄՈՒՆԻԹԵՐՆ

ԲԱՆԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Լիտի աստղադիտարանի գիտաշխատող, կեդրոնականի՝

ՏՈՐԲ. ՅԱԿՈՐ ԹԵՐԶԱՆ

Կը ներկայացնէ՝

«ՀԱՅ ԱՄՏԱՊԵՏՆԵՐ ԻՐԵՆՑ ԳՈՐԾՈՎ, ԳՐԱԲԻՐՈՒ ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՒ ՆԵՐԿԱՅԻՆՈՒ»

Նոյեմբեր 25, Ուրբաթ, ժամը 6-ը 20-30-ին

ASSOCIATION DES ANCIENS ELEVES DE L'ECOLE CENTRALEի լսարան՝
8, rue Jean Goujon, 75008 PARIS

— Մուտք ազատ է —

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐԴԱՅԻՆ
Երկու կազմակերպութիւններն կը խորհուրի նկատում ունենան՝

ՀԱՅ ՄԵՆԱՅԻՆՈՒ
ԱՌԽԵՐԻ ՊԱՏԱՆԵՐԱՆ ՓԱՌԱՍՏՈՐԸ
Մարտ - 3 — 4 — 5 —
Կազմակերպութեան՝ Գարան երգչախումբի անօրհնութեան:

ՄԱՐԴԱՅԻՆ

ԵՐԳԱՆԻՆԻՆ

Նախամենուիքամբ Կապույտ Խաչի Լիւր Սասունի մասնահիւրի, Եարաթ, Նոյեմբեր 12, ժամը 21-ին:

PALAIS DES CONGRES

ՓՈԼ ՊԱՂՏԱՏԻԵՆ

Կը մասնակցի Վասպուրականի նուագախումբը:

Reservations
M.A.J.C. 12-14 rue St. Bazile 91 50 15 09
BEAUMONT AGOUP 91 93 64 39
Epicierie TCHAKALIAN rue d'Italie 91 47 83 22
Torrefaction St. Antoine 91 51 40 67
Aix-en-Pee Oxford-Alimentation 42 26 13 03 — 42 59 49 07

SAMEDI 26 NOVEMBRE
à 20 heures

**GRAND
DINER - DANSANT**

dans les SALONS DU MERIDIEN
81, boulevard Gouvion Saint-Cyr, 75017 Paris

au profit de
L'ECOLE SAINT-MESROP D'ALFORTVILLE

Réservation : 43 76 35 91 - 43 68 42 04

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԿԱՄԱՐ

ՀԱՐԱՄԱՆԿԱՆ ՀՐԱԽԵՐ, ԹՈՒՆՑԻԿ, ՏՈՍՄ ԿԱՄ ԱՌԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԶԱՆԱՅԱՆ ԲՈՒՆԴԵՐ
(ՀԱՆՈՒՆԵՆՑ, ՆԱՍԱԿԻ ԲՈՒՆԴ, ՊԱՀԱՐԱՆ, ԵՒԱՅԼԵ)

FAIRE-PART DE MARIAGE, BILLET, PROSPECTUS, DIVERS TRAVAUX DE VILLE (TÊTE-DE-LETTRÉ, FACTURES, ENVELOPPES, ETC.)

« ՅԱՌԱՋ — HARATCH »
83, RUE D'HAUTEVILLE - 75010 PARIS

LES APRES-MIDI, DE 14 à 18 h. 30
SAUF SAMEDI ET DIMANCHE

ԳԻՄՆԱՒԱՆՈՒՄ, ԺԱՄԸ 14.00 - 18.30
ԲԱՅԻ ԵՐԱՐԱՐ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻՆ

Խմբադասում աշխատակցի — Travail soigné

**Այցելութիւն
ՍԷՆ - Ռաճայեկի
Հանգիստան Տան**

Կապույտ Խաչի Մարտիկի խոր մասնակցութեան հաշտական ծերակոյտ, Նոյեմբեր 19, Եարաթ առաւօտ, ժամը 8-30-ին:

Օրուայ կը մէկն ծնած մամուն Սէն - Ժոննէն՝

Place de la Rotonde

Փառաբանութեան կընտն հետամարիչ հետեւալ թիւին. —

91 - 06 - 29 - 65

ՊԱՐԱՆ ՑԻԿ ԶԱՐԸ

Կապույտ Խաչի Սէն - Մարտի Անուան մասնակցը կը կազմակերպէ ասպարեզի կը պարանցիչ Հաշ, Եարաթ, Նոյեմբեր 12, երկուշաբթի ժամը 8-ին սկսելու աղուցին Սալ ալ Ֆէրի մէջ:

Հայկական համը հաշի պատրաստում ասպարեզի կողմէ:

Մասնակցութեան զին՝ 120 Գրան:

Արձանագրութեան եւ մանրամասնութեան համար հետամարիչ՝ 78-55-09-78 եւ 78-55-42-60 թիւերուն:

**« ՅԱՌԱՋ »-Ի
ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՋԵՐՈՒ
ՍԱԿԱԿԻՆԸ**

Մտակար	350	(415,10)
Հագեցեալագիտ	250	(296,50)
Շնորհակալագիտ	250	(296,50)
Հարսնիչ, Նշանաւոր	300	(356,50)
Մնումը	300	(356,50)

Բարձր աղբերու ասկերուն ժողով հարկ է աւելցնել 18,60% ԹԵՎԵԱՆ (անհ փակագծի մէջ ընդէլ գումարը):

Այս գինները կը վերաբերին մէկ անգամ հրատարակելի աղբերու, մինչեւ մէկ ամիսը սկսելու (25 ամիս) մանաւորներու պարտաւային եւ 1/8րդ (12-13 ամիս) մտաւային:

Անեղանական եւ ալլ ծանուցումներ հարաւոր, գիններ թիւերին վարչութեան:

Վրոն խորանարդ մեթր կը կազմեն, ասինքն Սորճ։ Մուրթեան փեռլիքի ընդ նուր պաշարներուն կէտէն աւելին։

Փեռլիքը կ'օգտագործուի թիմի արարելա-թիմիական, անուղի արդիւնբերութիւն, չիւրարական մէջարարութեան եւ այլ ճիւղերու մէջ։

«ՄԵՂԱԴՐԱՆՔ՝
ՀԱՒԱՏԻ ՀԱՄԱՐ»

ԽՍՀՄ - Երևանյան օրաթերթից ելն ճե-
նապետական երեւանի Հոկտեմբեր 24-ի բա-
լին մէջ երաստաբանական է ծանօթ քա-
տեղաբի Պերն Զէլբուսեմանի վերաբի-
եալ տարաբալ յօդուածը. հան ակնկե-
ն է ապրանք տրորու քառուրթիւն ու գը-
րաղն սուր անդաբարգը հայ ժողովուր-
դին պարտաբանուած անարգաբարբիւնն
բուն համելալ:

Ստորի՝ հաստածմնր յիշեալ գրուր-
նէն:

... Առանձն զարարաբան ճարգի լուծար բարդ է: Իրոք, այն, ինչ հայ մարդիկ լուծեց զորք մը հարուստ աշար գոժաբանութեան լուծել յամեն ժողովրդի ու միասեր ... Սիլիւն հարսման ենք, ոչ թէ ինքը հարցն է բարե ու խնաման, ոչ, պարզապէս ճարգի լուծար: Ինչ է գուրս արլին: Գուրս է գալիս, որ անարարարութեան հնչառութեան հարկել է իրականացնել: Գրի մէ հարածով է, իսկ արդարութեան վերականգնում համար աշար էլ ճայս աշխարհ յետեւի է: Ե:

... Սև Լաշերի, ձկնաբլուր են անվանում, հարկադրված էին, իբր անդրախոսել խոլիխանուհու խոսքերը և նրա կողմից արված բոլոր խոսքերը, այսինքն՝ «նա չհավանում էր ինչու են անանիանիկները Գուշը էմբե, ինչու թառ, իսկ թառ չեն անանիանու, թառը ցույց, որ խաղաղիքի արտադրող, խաղ է անում, որ խաղաղիքի հայ մանուկ խաղի, որ խաղ արդարեւ չկանում է Դա չեն կենտ քանե է, կուտառ զուր, որ ինչու 1935 թվ. 1895 - 96 թվականներին 1915 թվականին՝ Ֆեդուկե էրինում էին զուր գաղթի արևուն գնում, և վերջապես ինչպես էին Բաղուր և Զառիկ Բաղում, բամբակը, խլիճուն Նազար Բորթուկը, Նազար Գամառին՝ ճորագործներին դուր են գալիս Բաթր Բաթրի, մի լիզվող Բենը, որ Նաչ անունը կրող մի քան լիզվող Գործարարներ չանգաղներին օրակես անում անանիան»։

Բանի զևս սուսգալիքիսն կոկերն էր
ստացել էր բոլոր դրամները, մենք չեն
կարող էր թողոքդին հառապանքի, ո
հրապառուցողը, զեմիդրախանն է
Վրասականալուքիները դատարի բառե
նե, այլ կենսերի համապատասխան գաւառն
էր։
Չմեր կարող, քանի զևս կան ար լինի
ժառ զվերի ենթաբաժանը դնալիք
մեզիքի առկիւն մեր կատարաւորելին
ցաւաճեցան հեռադրել է ուղարկել մը
ներսեմ, իսկ չէն էր երկրի սահման
ներսու կատարանը շեղապատկան
զմերի համար յարմար էր րանտմ ցա
ւաճեցան զէնքի բառ սակ։

[illegible]

... Ձեռք կարող՝ մինչև որ Պրադիխտ
 յի Գորտոպա բազալտած կը լինի զգ
 Անդրանիկի անտան՝ փողոց, Պուխլիա
 յամ յուշատախտակ կը լինի նոր ապր
 տան չէջքին, իսկ մենք նրա անունը տ
 ին՝ վախճիկները մեր չուրջը կը նախ
 լիէ առեք ինչդոմին արկեաները ի՞նչ
 կ'անեն արգիծքը:

... Ձեռք կարող, քանի դեռ այդ նո
(կեղորոնական) մամուլը չարունակում
էր արշաւանքը մեր գէշ, մինչդեռ սա
նի փախցնում գովեստներ շաւղլու
ղբորջանի հապէհին, կարծես դեր
սիստեղին են, կարծես այդ
պատեհի արեւի հոգեւոր. մենք
ստեղծում ենք ինքնին

ստանդարտիզացիոն ջարդերի հեղինակը՝ Մի-
սյն երկու շաբաթուոյն ընթացքում հա-
մաժողովներովն առաջին մի օր նույն
բնէ Արբրեւանին, մամուլում յօդուած
ներ տպուելու Մամուլիթում եւ Ար-
գումում կատարուող վերադասուցի-
մասին, առեւ Արբրեւանու մամուլի
թիւ ու Արգումին բացի ուրիշ քաղաքե-
կացուծիւն չունեն...»

... եւ խոստանաւ ինքեան ի յայտն
երբ ինքեան կենանսն, իմ իրաւանսն ող
կեմ չարարարս զարկալով տարան զկա
թանաւանսն, որովհետ խորհրդին
զարարական արժանոքն զմ զարկալ
իմն աշխիւ եւ ինքն կարճ ինկով
տառազնիկեմն ծախք միւս կորստն ի
նկեմն թաւ ունեմն: Կենդանական չե
ղութանաւանքեմն արտաւ չարա
բարս զի սիրտին չեա ո՞րն իմ չեա
չեղարժան, արտաբարեմն սակար
մարդիկն: Եմք աշխարհ չ, արեւ իր
արեւն զի նպաստեմն: Սակայն օրին
կան մէ չարք չ ծաղտն աշխարհն եմք մ
այս դիմորդարքն խառտ, ինչո՞ւ: Զի
խառտն զարժան անմեք՝ տառամեք
իմ: Բայց իմ նորն անմեքն երբ արժան
իմն արտաբարեմն իմն երբ արժան
եմք...:

... 2. Բարձրագույն դպրատանն զվարճելով իրենց խորհրդով առաջին ժամկատում, եւ անհոգեմբայեց հեռուանառնայն չափ զորոյնն ձէլք Երեւանում ապրող զանազան իր ուսուցչայն շարժանայն կը թէ՛ Բնական գիտեցելոր ժամկէտ յիշող իրան եւ ողորդ եւ դրան ինտելեկտ զարգացան եւս դրան ապահովանայն համար Ինչ թէ կարծում է, որ արդեւ իր յայտնի աշակերտներն իրենց արդիւնքն անմասնաբաժար ստեղծելով իրենց ժամկատում, որ յամբողջ որ թո առկա համար հարկաւոր իր անունը կը ձեռն կան: Լաւ է որ արդեւնայնք ուսուցչայն շարժանայն համար կարող է համարուա ստեղծ յայտնի: առաջ: Արեւ. իստ. լու. է ինկ զոր ցատու կը բերանդն է, որ Բուզանդն ապրող չափ Երեւանից անհոգեմբայեց հեռուանառնայն մասէ համարուան: Բնական: Զի առաջ, զի յայտնի, որովհետեւ դիտել, որ յամբողջ որ զորոցն եւ ուղ յայտն: Ընդհանրապէս կը տեղ, ԲՆ կը բերնեց արդեւնայն եւ արդեւնայնայն ձէլք, խառն ուսուցչայն Երեւանից զարգացելով զարգեցող թափանք: Այլ, կը տեղ յայտն հայտնայն ժամկէտ Բուզանդ: Տեղ ինչքն ժամկէտ, Երեւանում ապրող արդեւնայնայն ժամկէտ քաղաքային: Բնական: Մէք ԲՆ առ զուգահեճ կը կարող թէ անհոգեմբայեց, ձէլք ԲՆ որ երկու փաստերով հարեանայն Բնական իրենց թափանքում շատ քան, զրեւել իրենց

... Միշտ այսպէս է եղել, հարեւան
ներքեւ դիմել տուած էր, մինք լու
նեւ ու լռութեան համար բարդօրային
հան ենք յօրինել. պէտք չէ նրանց մա
կարգակիւն իջնել: Կողորակն են մե
շակոյթի, փորձել են խրացնել մեր հ
զեւոր արեւելները, բայց, ոչի՛նչ, պէտ
ք է նրանց մակարդակին իջնել, պէտք է
հակահարուած տայ:

Գուցէ՛ք հեղադրու՛ց կողմի իմ Հայրենիքի հոգիները՝ փորձեն թաղութակառնութեան փառքերը կարգով՝ այս անգամ իմ հայրենիքին։ Այդ ինքնակուշ փառքիչէնքին եւ միայն մէկ զտառախան ունեմ՝ ժողովա՛ք 1915 թիսիսկարը... Զ՛ք տեսնուի՛ր որ աշխարհը ժողացաւ, բայց զո՛վ զո՛ւր չէ ինչու է՛ք ժողանում՝ մեր զամսով թեան անհամարա՛յր ուրբերովիքին։ Պէտք է անպայման մէկուկէս միլիոնի կոտորուի, «երեսնոն երկուս» զո՛ւր քիչ է այսին՝...

... Խորհրդային Գերագույն Խորհուրդի նախագահ Սեֆեն Սուխի 18-ի նիստում յանդրաձայն լայնորեն զեկազրկել՝ Ռոմալու մոտ տեղի ունեցած վայրենաբանի ծանփոթ ձևադրվել, Հայաստանից Ազրբայժանի կամավոր բախառածներին՝ Շուշիի գաղաթմ տեղադրվել, Հայերի արտուսմամբ Շուշիից, Կարաբաղի թանկարժեքային հարստացված լուծակցություններին՝ իրացման ինտոն ղանդակի թնթացը ջոյոս առեկցել, ար մեկը դարձնել Տեղաբնակիցի կամեմակալով ինքրապատեմ եւ ոչ թէ բուն պատմաստեղեկացմամբ:

Ուրեմն՝ Ղարաբաղի ընկերատնտեսական ցածրագույն ծրագիրը հոգում է մշտ

Այդ մոռցուած
մարտիկները

Ժամանակակից պատերազմներու մէջ
այլեւս տեղ չունին ձիերն ու հեծեալ զու-
մարտակներ, սակայն շատեր կ'անդի-
տանան Բ. աշխարհամարտին ընթացքի
անոնց կատարած կարեւոր դերը:

1939 Ստեփանը ընդիմ էր դրսևանալու
գորաթմեքերի կ'արշավին, լեհաստան
հնձառ ջոկանան արդեհ կը հանդի
նանքան անոնց յառաջխաղցողքին. Գործը
նայնիսեր կը սահիպին հրատարակ փո
խաղցրէ լեհական սահմանը: Կրկին հնձ
առ ուժեր կը դիմադրեն, ստալալալ
համարն փակելով թմամիտ մաշը, մին
չու որ Կարմիր բանակը կոտակէր
հարաւաճէ լեհաստանը: Սկսեալանք
23-ին Կրասնոյարտ քաղաքին մէջ տեղ
կ'ունենայ պատմութեան հնձախնիր
դիմիքի նախաժամարար:

Այլ ողբերգական չարախնդրություն լեհական հեծեակը զուգուրբը մեծ հոսանքով կ'զիմադրեն իրենցմէ շատ աւելի զօրաւոր թշնամիի մը: Մարտիկներու ձիերը հետադարձ կ'ընկնեն իրենց զինուորական հանգուստով մարտ յոյնաթիւններու ամէն կարգի զրկումներու:

Ջրատարման ճակատին կրայ եւս հեծ
կանները կարեւոր դեր են խաղացն. 194
լային 10-ին երբ արեւմտեան ճակատը
վրայ Գեղամաշցիները յայգմանը
կանցներն, գործին կը լծուին հեծեալ ջր
կանտները: Թիւմանի եւս հեծեալ ունե
կը գործածէ Հորատայի գրատունն ըն
թացները: Այս շրջանի ճակատամարտն
րուն մէջ Քրանաշական հեծեալ զորգում
դերը հերոսական գիծամարտիւն ցոյ
կուտան:

1940 Յունիս 23-ի զինադադարը վերջի գնդերը բախտվեցին։ բրիտանական զինվորները մեջ ծաղաղանքին շնորհիվ բնեց զազթատիրական հեծեալ զորքի յայնթամանկ իր տանին։ նոյն թաղարը յուսկնաթար սակայն Յունաստանի մեջ, յունական քանակին դէմ, հակառակ որ աշխրջինն երբեք թշնամի զինուորի գիտաւրէն ըլնէ զինուոր տուն։

1941-ին Բրիտանացիներ կր ձեռնարկեցին
Կեղերանական Ափրիկէի խառնական շէնք
Ջաններուն գրաւումին. Երկարատեւ նստ
Հանջի մը լինեալէն որ պիտի աւարտ
Խառնացիներու պարտութեամբ, այս վեր
Իտալներուն ձեռնաշնչերը դիմադրութեան
Նկատելի որդի մը ի յարա կր բերեն:

Նույն տարիին, Ապրիլի 6-ին Գեղամայացիները իր յարակից Ռուսաստանին եւ ինչ կապով իր վրայ, որսին Հնձեռակ կարկուռ ուժեղութեամբ տեր են: Յառկապէս Յունաստանին մէջ, անտէջ բարձրագոյն կը գտնուէին թշնամիին ներկայութեամբ: Յունահնձեռակ զինուորներն ամենամարտախիմար զինուոր հանդիսանալով, իրենց ձկնորսի իր նետուն թշնամի թնդանաթնորսութեամբ, ուղարկելու համար անոնց յառաջանալու:

Իրենց թուական անբաւարարութիւն պատճառով պարտաւելեւ եւք իսկ իրեն իւրիւրորդին ալ կը շարունակեն մաքիլալ ներու կոխելոք որոնք կը տկարացնեն թշնամին։ Ասօրեայ այս պաշարին մեծ խնկարկին օժանդակելն են ձկնորք որոնք փորձալուծեան գլխաւոր միջոցն է արարողք ու անդամաթերթի համար։

Հեծկալներու յաղթանակին վերաբեր

նակութիւնը կը ստանայ միայն այն դէս-
քում, երբ լուծուի հարցերի հարցը՝ Լե-
ւոյի վարարադի հայ բնակչութե-
ւի բնութեամբ հարաւերը:

[illegible]

Հնժեր ունին նաև։ Սուրբա եւ Կրանան։
1941-էն սերտակ վիշելի կառավարութեան
որոշումով Քրանանկան Հովանաւորու-
թեան հեթեթակա այս երկրները զոր-
նայակ վր ձգուին զերմանկան զոր-
մագործութեան։ Այս կարակարուին զոր-
մանդուներէ կը գտնէ զոգակա Գոլ-
թունը հոնեակ վիշ Հնժերներէ թա-
կացած Հոնեակներու զորութեանը ու
մարդէ։ առով կերթայ Գաղեստը, ու
խոգով յարձակուաններ կը գործէ վիշելի

[illegible]

Ծնաթիվ է որ 1941-ի ամբարն ամիսներու
դերմանալան խուժուժը սպանալիք
տակ պիտի պահէ Խորհրդային Միութեան
բոլոր կենսական կեդրոները, սակա-
ւառական աշարքու ամեր կը շան-
չուտով ու կը կտարէ անոնց թաղի: Այ-
ստեան, Հակառակ ՀԻԲԻԶԻ կարգիկի
ձիւրը ցոյց կուտան իրենց մեծ օգտակա-
րութիւնը:

Լինենք րափ զմայ, Լառուկա լին՝
ափերուն վրա Բ. աշխարհամարտին
մէջէն զամառ մէկ էջը կ'արձանագրու
որուն հեռունեան մէ ձիւրը: Փնխարն
կան զօրախումբեր, ամէն դնով նահան
գիկուն: Համար խորհրդային ուժերը,
հրգեհներ ըջրնիկ աննայարմար անաս
ները: Ու խորհրդային բանակին հապա
րատը ձիւրը ողջակիզումի վրկուկ
համար միակ էջը կը գտանէ լինին աս
նամ ջուրերը նեւուտուն մէջ:

«Յաջորդ օրը, կը պտամէ ականատես
մը, լիճին մակերեսը կը նմանէր սպիտակ
մարմարի մը, որուն վրայ ձիու հարկ
բաւոր զլուխներ զետեղուած ըլլալին
կարծես բոբոն ալ կտրուած էին դահլիճ
մը սուրով»։

Մոսկուայի առջև այ մեծ իմունդ ձև
 կը դեհուին, օգնելով սովայն բարդը
 զրոհութեան: Մոսկուէ՛ք զրուստ, ստա
 ուք ըրէ՛ք այս զորաւոր անասունն
 կ'իջնային ու կը մեռնէին լման աղբ
 րով: Սակայն Գեղեճմարէր 5-էն չաբ
 ւախկեանը վերջնաւորաբար մեծ
 խորհրդային Հեռեկանները դրածն
 կը կատարեն Մոսկուայի ապագադրու
 ճից:

1941-ի վերադարձից հետո համալսարանում էլ ընթացքին փոխվեցին կոլեկտիվներում մէջ ամերիկեան հեծանքի բաժնի թմախի թմախի հարուստ առաջ կողմերէն կ'ըլլայ ու հոն եւ կենդանակալ կ'անս կորուստներէ վարձանակալի կ'անս անսերն իր ազատները հոսանքի համարուն վրայ ամերիկացի հեծանքի զօրքն սպառնալ ըլլայ սպառնալ տակ, կը ստիպուի ծորիկի իր վրէժի իրերը եւ ոտակ անոնց միջք:

Այս միջոցին Խորհրդային Սիստեմ
մեջ երկու հասկանալիություններ ալ ձև
կարևոր դեր կը խաղան, զիստի տու
կրման ու անարդարացի պատերազմի
պարագաները: 1942 Նոյեմբեր 19-
1943 Մայիս 19-ի ժամանակ մեջ էր կարմիր բան
մարտիկները խաղաղութիւնը կ'անցնէին, բա
նախաճառները իրենց ներկայութիւնը:

Անոնց խաղաղարար գործան գլերը չեն
նայել իրեն ժամանկ հրապարակեցին
նալ գործարար խնամքը հրապարակեցին
յու ժամանկ: Անոնց նախաձեռն հանդեր
նին, Բ. աշխարհամարտի ձերտը պա-
ռաթեան առնելն ողբերգական դրա-
ւիքամոռացողի- հիշատարին որ-
պարտագործան են հետաքրքիր ին-
քանակն կը տառաշուն բնաշխարհը իրեն
հաղաղ ձերտը: Մեծ ժամով կը միջ-
դրոյնողը արտան հրաժարն ու ան-
նարտ ժամակն բնիկորթնան են պարտո-
կանդեղն, եւ անձնուրի տն:

Այսօր, արգիսկան մեթոններու չն
հիւ, ուղղամտութեան հաշիւներու
նկատառելի ազդակ մը չեն ներկայացն
մէկը, սակայն այդ հանգամանքով բոլ
կաններուն մասնակցութիւնը արձան
դրութեամբ յաջողութիւններուն մէջ պար
մունքեան իր մնայ արդէս յուշէ
լը մը.
Ա. Յ. Բ.

Այցեկուրթին
Սեն - Ռաֆայելի
Հանգստան Տան

Կապույտ Խաչի Մարտեյի չորս ժանա-
հայերը կ'աչեցնեն հայկական Ներսիսյան,
Նոյեմբեր 19, Երասթ առաւօտ, ժամը
8-30-ին:

Օթնաբը կը մեկնի Նյուսան ժաման
Սեն - Ռոտոնդէ՝

Place de la Rotonde

Փափաքները կընան հետաձգելի հե-
տեւել թիւին -

91 - 06 - 29 - 65

ԿԱՍԻ ՌԻՆԵԱՆ

ՍԱՐՄՈՒՆԷՆ ՄՈՒՐԱՆԵԱՆ ՎԱՐՓԱՐԱՆԻ

Տ Օ Ն Ա Մ ՈՒ Ռ-ի հանդէսը՝

Դեկտեմբեր 18, Կերակի, ժամը 18-ին,
վարձարանի սրահի մէջ:

« Յ Ա Ռ Ա Ջ » ի
ԸՆԹԱՅԻՆ ԱԶԳԵՐՈՒ
ՍԱԿԱԳԻՆԸ

Մտնադը	350 (415,10)
Հագեանագետ	250 (296,50)
Շնորհալայիք	250 (296,50)
Հարսնիք, Նշանաւոր	300 (355,80)
Մնաւոր	300 (355,80)

Բոլոր ազգերու սակերուն վրայ,
հարկ է աւելցնել 18,60% ԹԵՎԷՆՆԻՆ՝
(տե՛ս փակագին մէջ ընդհ. գումա-
րը):
Այս գինը կը վերաբերին մէկ ան-
շամ հրատարակելի ազգերու, մին-
չե մէկ քառորդ սինակ (25 տող)
մահազդերու պարալային եւ 1/8րդ
(12-13 տող) մնացեալին:
Առեւտրական եւ այլ ծանուցումնե-
րու համար, գինիւ թերթին վար-
չութեան:

1890 — 1988

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐ

Կազմակերպութեամբ՝

Հ. Յ. Դ. ՍԱՐՄՈՒՆԷՆ ՄՈՒՐԱՆԵԱՆ ԵՆԹԱԿՈՒՄԻՏԵՐԻ

ՇԱՐԱՔ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 19, ՓԱՐԷՐ 20-30-ին

SALLE VOLTAIRE

rue Voltaire, ALFORTVILLE

Խոսք կ'առնէ Ընկ. ԳԵՈՐԳ ՔԵՓԵՆԵԿԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժին՝ Ե զ ա ո

Տարեկարգի ծախի աւարտին, պարահանդէս

Նուագախումբ ԳԵԱՅՄԵԱՆ

Սեզանները սպասողիկ, հոմար հետաձգելի՝ 43. 76. 55. 89:

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE DE MARSEILLE
organise une exposition

ARMENIE
3000 ANS D'HISTOIRE

du 12 Octobre au 19 Novembre

à la Chambre de Commerce et d'Industrie de Marseille (La Canebière)

avec la collaboration

du CONSEIL REGIONAL PROVENCE - ALPES - COTE D'AZUR

sous le haut patronage de

ALAIN POHER,
et JACK LANG,

Président du Sénat
Ministre de la Culture

Musée ouvert tous les jours de 9h. à 18h. (entrée gratuite)

LES VENDREDIS DE LA QUATRA

SALLE GAVEAU - SAISON 88/89

Vendredi
9 DECEMBRE
à 18 h

FONDS QUATRA
EXPOSITION D'ARTS PLASTIQUES
Vernissage au Siège de la Quatra

Samedi
10 DECEMBRE
à 20 h 30

BIENNALE QUATRA 88
Grand Concert de Gala
AKIKO EBI — ANI KAVAFIAN — S. MILDONIAN
LISZT — KHATCHATURIAN — FRANÇAIS

Dimanche
11 DECEMBRE
à 10 h 30

Table Ronde / Cours d'Interprétation
RECITAL AKIKO EBI
24 Etudes de F. CHOPIN

Dimanche
11 DECEMBRE
à 17 h

CONCERT DE L'APRES-MIDI
RECITALS DES SOLISTES
KARINE GEORGIAN — ANI KAVAFIAN
SUSANNA MILDONIAN — AIDA MOURADIAN

Samedi
4 FEVRIER
à 20 h 30

CYCLE PIANO ROMANTIQUE
Oeuvres pour piano et orchestre / CHOPIN
A. EBI — A. MOURADIAN — A. PETROSSIAN

Vendredi
3 MARS
à 20 h 30

CYCLE GRANDS ET JEUNES SOLISTES
A. HAROUTOUNIAN — S. HACHKYAN
C. S. MUKHALIAN — H. SURMELIAN

Vendredi
19 MAI
à 20 h 30

CYCLE HOMMAGE
A UN COMPOSITEUR
Musique de Chambre / ARNO BABADJANIAN
TRIO QUATRA

Sympathisants de la QUATRA, demandez

un ABONNEMENT INDIVIDUEL POUR TOUTE LA SAISON

Prix des places: Orchestre 1.000 F, 1re Balcon 750 F, IIème Balcon 500 F

Siège Quatra : 3, rue des Sts. Pères, Paris (VIe) — 42. 60. 74. 78

Salle Gaveau : 45, rue La Boétie, Paris (VIIIe) — 45. 63. 20. 30

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՐԱՆԵԱՆ ՀՐԱԻՐ, ԹՈՒՆԹԻ,
ՏՈՄ ՎԱՍ ԱՌԵՏԻՏԻՎԱՆ
ԶԱՄԱՅԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ
(ՀԱՇՈՒՆՑՈՅՑ, ՆԱՄԱԿ ԹՈՒՂԹ,
ՊԱՀԱՐԱՆ, ԵՒԱՑԼԵՆ)

FAIRE-PART DE MARIAGE, BILLET,
PROSPECTUS,
DIVERS TRAVAUX DE VILLE
(TÊTE-DE-LETRE, FACTURES,
ENVELOPPES, ETC.)

« Յ Ա Ռ Ա Ջ — HARATCH »
83, RUE D'HAUTEVILLE - 75010 PARIS

LES APRES-MIDI,
DE 14 à 18 h. 30
SAUF SAMEDI ET DIMANCHE

ԳԻՄԵՆ ԱՄԵՐ ՕՐ,
ԺԱՄԸ 14.00 - 18.30
ԲԱՅԻ ՇԱՐԱՔ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻՆԻ

Խնամուած աշխատւի — Travail soigné

“ Բացառիկ զեղի « Յառաչ » ի բաժանորդներուն ”

ԿԱՍԻ ՌԻՆԵԱՆ

ՄԱՐՄՈՒՆԷՆ - Վասպուրականի Եղեղ-
կան հերոսամարտի Դէպք ապրիլայի
ստանկատարութիւն, Մարտ 12, Վաս-
պուրական զբոսի մէջ, Նուրում
Արամ - Մանուկեանի մահուան 70-ամ-
եակին:

Րոյոր կազմակերպութիւններին կը
խնդրուի նկատի առնելու
ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԳԱՏԱՆԵԱՆ, ՓԱՐԱՏՈՆԸ
Մարտ 3 - 4 - 5 -
Կազմակերպութեամբ՝ Գարուն Էրզա-
խումբի տնօրէնութեան:

— Անոնց հետ բացատրական այլաստ
պլախ տարուի Ադրբեջանի ու Հայաստ
աներկապուցիքներու մասնակցութեան
կը կարծած, որ համատեղ ջանքերու
ման վրայ կարելի է ապահովել ազր
եանցիկ բնօրինակներու վերադարձը և
լինէն դէպի Հայաստանի իրենց քաճ
րերը:

ԱՐԴԵՐՔԻ ՀԱՍԱԾ Է ՀԱՏՈՒՅՑՈՒՄԻ ԺԱՄԸ

Ա.

ԽՍԻՐ - Ստորև ներառված հեռուստա-
թերթերի մեջ, Հոկտեմբեր 30-ին հրապարակված հարցազրույցը՝ Ռ. Սահակյանի
հետ։ Ան, ինչպես արձայնագրված էինք
հետաքրքիր տեղեկություններ հիմն
վազային մեջ Հոկտեմբեր 24-ին քաղաքում
գրառավարներին, որ ներկայիս ընդմիջ-
ված է և ուր կը գրառվեին նրեք՝ ան-
բասաններով։ Մեծիկի, Ռիպակ, Ռու-
սայիկի։ Հարցազրույցը կը միտք յուսա-
րանով այդ գրառավարներին ընթացից։

Հ. - Ավանյայտ է որ սուսմած կողմը
գրառամբարներն մասնակցելի հրաժար-
վելու համար պիտի է ծանրակցել պատ-
եամուն ունեցած ըլլալ- Ինչքան մեծ միան
է զայն գրառավարներին հրաժարվել։

Պ. - Հոկտեմբեր 24-ին գրառակն հիս-
սի նախադասարաններն մասին վեր-
հասարակական տարիքում եղալ զինչ
գրառակն կողմին, խնդրելով զորքը
վերադարձնել լրացուցիչ քննության։
Որովհետև նախկին քննության ծայր
ստանդան թերթ էր, ոչ քաղաքագրական
է ոչ առնալու։ Զայն հասարակար ի խոր-
հորդային գրառակագրական քննիչ-
ական հալումը, պիտուր զրառակներն ա-
ռանալին կարեւորելու ներկայացող
զորքերու քննիչ, առաջ խորհրդակցական
զրկաբանութեամբ որ այս արտաւան
Մարտ 1-էն 200 աւլ քննիչներու զորքով
տարու։

Հ. - Ի՞նչ կը հասկնամ ծայր ստանդան
թերթի եւ զոչ անպատ քննարկին
ստիպել։

Պ. - Յիշեմ քննութեան առկան թերթ
կողմերը զրառակ կողմից հարցանցի
սուսմած հորինել պարագայութեան պա-
հանդիսը։ Իմ կարծիքով Մեծիկին պիտի
է Պեղարքայը նաեւ պայտանքիներուն
և բուսարարներուն յանդիման։ Իր-
գաւն մեղադրած էր Վ. Առանիկով
պայտանքեմար և եղարքայ։ Ս. Առանի-
կանը պայտանքեմար։ Զայնով, սակայն զնու-
սանքն մասնակցի պարզաբան է որ
եղարքայներն բազմութիւն չէինք որուն
էին, իսկ անոնց պայտանքիներ կարող-
աւան էր թիւներէ մասնակցի, իրարու
լաւ ծառակներ, ինչ որ առիթ ստառուի-
ցուցած էր երկու հարցանցիկն առա-
պարտել Սյարեն յանցարարութիւնը կա-
տարարել իր յոսակի քաղաքներին ար-
հաստատելին թուրք կառավարիչները
էին ներկայացուած։ Անոնց ներկայաց-
ւած էր չնայ, որդիներն 24 չորիս
միջոցին ինչպէս ծանօթ էլ, Սուսայի-
թի խոսովութիւններն պատճառով մե-
ղադրած էին առկա ընդ 90 Սարենի-
կանին և անոնցով շատեր իրենց արի-
ւան շարքադարձրիչները կատարած
էին քաղաքի ստորեր վայրերուն մէջ,
ստորեր մասնակցի։

Լուրջ պահանջներ ներկայացուած էին
նաեւ տեղական իրաւասարդան մար-
-միներուն և իշխանութիւններուն, ո-
րոնք մասնակցին էին կարծիք և ան-
հաճ խոսովութիւնները պատճառ դա-
նալով այդ հետեւանքներուն։ Այս շնոր
զոր արձատարաններու պրոպագանդի-
ստական ինքնակի փաստարկունե-
րուն ծանօթանալ, անմարդ իրենց
կամքը լոյս չտանելու համար։

Յաղթը ստառուական անոնց զինչին
գրառակն կողմին, խնդրելով որ զի-
մուսնադարձը մերժուի, ստոր հետեւեալ
հետեւեալ։ Ե. - փաստարկունեւ որդի
փաստարկներ յառուել, ուսուցողութեան
արտաքին եւ թայն եւ կը կարծի որ
այս փաստարկներուն կարելի է լուսմած
հետեւի գրառակներին քննիչներն
Կործել լրացուցիչ քննութեան վրայ -
զայնովն զիմուսնադարձը իսկ կեան -
գրան մեծ մարդ կայտանք է ներկայ-
արտած մեղադրանքներն պատճառը որ
անոր փաստարկունեւն զիմուսնադարձ
անհիշք զայտանք, ինչպէս նաեւ արդ պա-
րանքներն հեռ որ թուր յանցարարու -
թիւններուն մասնակցի անհիշք չին
յայտարարուած և Հարցաքննութեան
կանոնաւած։ Բայց մեկը այս գրառակ -

րուկեան ընթացիկներ նկատի ունեցի
ընդհանուր զորքին մէջ հարաւ։ Տուած
կողմի ներկայացուցիչ կողմէ որ զորքը
զրառակ արձայնագրական տեսակիներն ին-
ք որ զույգ ճնշել է և իր իրաւունքը։ Բայց
ուսուցողութեան ըրէք, զառք թայնով
է այս արտաւան փաստարկներ Սուսայ-
թի մէջ տեղի ունեցած զանդուածա-
յին խոսովարարութեան փաստարկուն վե-
րա չիմուսնելով և տակալին կը շա-
րունակելին հետաքրքարութիւնը։ Տու նշոյն-
իսկ Տարք մաղաքա թէ որդիս սուսմած
կողմի ճարգիցիցիները տակալին իր
նման զորքերու։ Ինքնա մասնակցի որդիս
սուսմաններ։ Այս Տարքան չէ շատ զը-
-ւար է պատասխանել, առիթով քննու-
թեան արդիւնքին կարտած ունի։
Ըստ իր այս զիմուսնադարձը մասն-
ակցիկէ և և պիտի է զայն քննարկել
մեր գրառակն քննութեան ընթացիկին
էր իսկ պատճառով պիտի զայն մեր-
մէկ, ->

Իսկ այս գրառարներն նախագահին կար-
ծիքը Ե. - ըրիք Սահակյանի զիմուսնա-
դարձը ինչին է զայնադան առկ, թանի որ
թուր Տարքանը որոնք մեկի գրառու ներ-
կայացուած են զորք լրացուցիչ քննու-
թեան զրկուի յառուելութեամբ, առնալու
կերպով կերտն լուսմով իմալ գրառակն
այս հետաքրքարութեան, սուսմած կողմին
արձատարաններուն և վիճարներ։ Թայ-
մակարդին Տարքանութեան խնդր։
Այս Նախագահանով գրառարներ մասնակ-
կանցի կը զամբ փաստարար Սահակյա-
նի զիմուսնադարձը։ ->

Հ. - Յայտն է որ սուսմած կողմը նայե-
լալ զիմուսնադարձը ներկայացուցած էր։

Պ. - Այս. սուսմանը թիւմ Սահակյա-
նի և Վաղինիքի Բաղաս։ Անոնց որդի-
ներն էին պայտանքած Վաղինի և Ավարի-
թի, զիմուսնադարձը ներկայացուցին ինչը-
րիկով որ իրենք թուրքարար նկատուի,
հետեւալ պատճառով։ անորք որ պա -
հանքներն որ հասուցուցի իրենց կրտս
55-500 ուսուցիչներ, զոր կրտս էին
Բարդի և Քալանի ընթացիկներն Սահակ-
նի նաեւ ստորագրելին մէջ ըսուած էր հա-
տուցուցի պահանջին նպատակը, յու-
սարման էր չիմութիւն Սուսայթի ին-
քերուն չիմութեան։ Իսկ զուսմանը մը-
նացալ մարտ և Կուրգի յաղակցելի
մասնակցի Փոստին։ Համանուն պա-
հանքներ ներկայացուցած էին նաեւ Երես
և Սալաւարտ Բարան։ Անոնց կրտս
մարտ էր զիմուսնադարձը 29-800 ուսուցիչ։
Անորք չիմուսնել էին հետեւալ պահան-
քով։ Կուրգի որ թայնարարական պա-
տասխանատու։ Նկատուի ստորեւանակ
կատարանութիւնը իրենց զանալներ կը
չիմուսնելին ստիպ, որ մասնակցին մեղ-
էին ստուած Նախագահական մեղ-
էին կատարարութեան կողմէ, ինչ որ
յանդիցուցից էր այդ ողբերգական իրա-
դարձութիւններին։

Հ. - Յուսկն է որ զիմուսնադարձը զինքն
Վաղասը Բաղաւացիկան աղբարկուն-
քին եւ մեզ իրենց ներկայացուցիչ։ Իսկ
ի՞նչ որդուր տուալ զաղապար մեղա-
բացիկան պատասխանատունք մասին։

Պ. - Ձեզի երկու կարծիքներն այ սուս-
թէ գրառակայինք և թէ գրառարներն։
Ե. - Թէ կը վերաբերի Արքեպիսկոպո-
սարարութեան պատասխանատու հը-
պակուի, թա իսկ այս զիմուսնադարձը
պիտի է մերժել, թանի որ զինքներն մեղ-
արտած են։ Բարաւար կը անարաւ -
թուր, թայն և արիւն միջոցներն ձեռ-
նարկուի։ ->

Ե. - Այդպիսին կատարարութիւնը ան-
պատասխանատու։ Հայտնի զիմուսնա-
դարձը կարելի է ընդունել փայտ գրառ-
արութեան առարկին, երբ գրառարներ
հասարակ իրաւ յանցարարութեան
թուր հանդարտութեան։ Անոնցով մեկի-
կով մեկը կը լուսմանք այս Տարք։ Եւրո-
քեանի կատարարութիւնը որդիս թայն-
արարական պատասխանատու։ Հըւա -
կէլ թէ ունի։ ->

Հ. - Իման կը հասկնամ, սակեւ հա՛
սուսմած կողմը եւ անոնց ներկայացուցիչը
զրառք զիմուսն ըրած է, խնդրելով

գրառավարութիւնը վերանմ Բաղաւ
վախարկել։

Պ. - Յայտն է և անհերքելի են նման
յայտարարութեան զգրառակատանները.
սուսմաններ և վիճարներ անորք կը
վիճարեն Սուսայթի մէջ Նախարար
ցուցմանները կատարելու։ քաղաքի որ
մէջ ուր իրենց առիթն առնել սպանման
և մարդիկ, կենեւ թաղարարած, թայ-
նաւ, Տարքան, աղբար և վիճար մեր-
կային, զալիւտան և նա փառցիցները,
մարտ և ծանակի ներկայակցելով զուս-
մը, քաղաքի յարձակած զիմուսնադարձ
միտարներու վրայ, ըրման ու փառած
փաստարկներն ու ինքնադարձը։ ->

Փաստարարներն ու այս նաեւ գրառ-
արներ ըրելով մերժել այս զիմուսն-
գրառակն կողմը ընդունալ մեղքը մեր
ինքնարեն։ Նպատակաւոր զանկով
գրառավարութիւնը կատարել Սուսայթի,
թանի որ այս զորքին թերմով պիտի է
հարցաքննուած ծառան չորի որդիս մեծ
մարտ տեղացի է։

Հ. - Տուած կողմը անտեսմով հեռա-
պարծ արդե՞ք առիթով միակ խոսիցի
բայլին էր, ստեղծուած պայմաններուն
մէջ։

Պ. - Յայտն է, թայն այս։ Հոկտեմբեր
14-ին գրառարներն թերթին առաջ
Արքեպիսկոպի կը սպանակներն սուսմա-
ններն թէ Նախարարութիւն կ'ընթացի
զինքին։ Ստեղծուած եղալ այդ թանի
յայտնին։ գրառակայինք։ Խորհրդարան
գրառակայինքն քննիչական խմբի
քննիչ Ե. Բաղինի որ Նոն նախալ կը,
սուսմաններ փառակցել անպատակ զայր
մը որ կը գրտակէին քննիչական խմբի
ինքն աղակներ։ Տուած մէկը՝ Մ. Վ.
յայտնելին թէ Բաղինի կը ընակալակներն զը-
րուն վրայ անտեսմով խաւել նկարած է։

Դատարանի չնորք ուր տեղի կ'ունենար
զառք, կը գրտակ զինչպիս զարգած հը-
կուրթեան տակ իսկ զանկներն մէջ ան-
րառատաններուն Նոնց զիմուսնադարձ
զառ, մեղա ներկայ է պահանջութեան
ուսուցիչ և ծառան մերժել։ Այս փաստը
յայտարարել կը վիճակ գրառակայինք ու
խորհրդարան գրառակայինքն քննիչներ
նման Նախկին վախեկ մասին։

Հ. - Եւ այսպէս սուսմանները յայտա-
բացիկն որ Սուսայթի մէջ ցուցմունք
չին կատարել, ու պահանջներն ինքն
ներկայացուցիչը գործ կ'ընդունալ
գործին իննացալ մասնակցութիւնէ։ Ոյ-
-հա՞նք միշտ բայլ մը իր անտեսմով մը
նկարագր։

Պ. - Իրաւարանական անտեսիկներն, և
այլեւս կրտուրք չունիլ այդ գրառակ
մասնակցին, թանի որ սուսմած գրառակ
զիմանք ինչպէս ցը։ Իրաւունք չէ ստա-
լ։ Սակեւ ինչ կը կարծի որ փաստարար
մը ներկայութիւնը կ'ապաւորել սու-
մաններու շարժուն և սակի լիակարող
ներկայացում։ Ինչպէս զիմուսնադարձ
մը ներկայութիւնը կը նպատակը օրինակին
գրառակներն արձակուի թէ։ Այդ
զանկներն Նախարար այս թուրքին
թայլ շտաբին որ շարունակած մասնակցի
այս զորքին անորք որդիս պատճառ ցուց
սուսին իմ ապաւորութեան կրտուրքնե-
րուն քաղաքակրթիւնը։ Եւսին նաեւ թէ
կարելի է կանխարանել թէ ինչ կը պա-
տան գրառակը արձակուի պահան։

Հ. - Արքեպ' Բաղինի կը նշանակել որ
մեկի հանգիշ օրինակացութիւն կա-
տարարու է։

Պ. - Այդ գրառակարութեան մասնակ-
ցիներն առարկին պահանք ծանրակ
զորքին ունեցած են ինչ որ արդիւնք
չէ օրեմով։ Առիթով նաեւ չիմութեան
արձատարաններն, հանգի փաստար-
անքն պահանջներն որ ծանրակցի թերթ
արդիւնքին։ Յայտարարանք մասնակցի
պատճառներ, որդիս և Բաղինի -
թեան նպատակով կը շարժուի։ Դա-
տարանը մերժել անոնց այս անդակական
զիմանքը։ Արքեպիսկոպ փաստարարն -
թու այս զալեղակներն ստիպ տուալ որ
մեղադրանքներն աղաքակրթիւնը, որոնք
ներկայ վին զանկներն մէջ, կը և չն-
հեկ կ'ընկել, առարկունք Նախարարներ
ուրդիկն ինքն։

Հ. - Իսկ ո՞վ կը ներկայացնէր մեղա-
բարկարներ շտաբին։

Պ. - Փաստարարներն անունները, հոր
անունները չհարցաքննուցան, ևս մի-

ՓԱՍԹԵՐՈՐԻ ԿՈՂՄԷ ՍԻՌԻՈՒՄՈ ԿԻՆԵՐ

Առաջին կինը որ վայրկեան է Լոս
Փալմերին սերը, կը մայր կտաւ և Ար
սերին արտաքին լիւստաններէ և առաւե-
րեւ տարակն պատաններն զմա զիմու-
սնարը։ Փալմերին այս մայրը կը թաղա-
վել էր իմիկ զաւակն ուսումնական
կեանքին մէջ։ Ո՞վ կ'ըրէ թէ մեծ գիտան
էր պիտի ըլլալու ան ապակային իր քա-
շարները կը շարունակուի նորիկ
կըր Լոսի կը հետաւալ հորեանի առ-
նէն։ Բաւակեց տարեկանը ժորժէ չա-
մակ էր կը ստանալ շոր արտուն առիթ.
Եւրիկն զաւակն, կը զրէ ան հոն, երբն
կը թիկնարուի թայնարարութեան ցա-
լին, մասնակցել որ երջանիկ մէկն էր,
ունենալով զորի նման զաւակ, որ կը-
ման զիմուսն ըր նստած է։ ->

Կարճ ժամանակ ետ Լոսի կ'իմանայ որ
մայրը սրտ առնալովով որ յանդարտ-
ման կտաւ է։ Առիթով առաջին մեծ վիշտ
կ'ըլլալ երեսուստանի կեանքին։
Երէ քաջ ունի Լոսի, մէկը մանիւ, -
թեան ըրջանիկ քաղաք Քերմոնտը զի-
ւաղութիւնն մը անցուցած ըլլալով մը-
րապետին թերթ զարգացում որ ունի մա-
րապետանցիկ որ իմանքին կը յանձնել
զայն։ Միւս երեսուրք զալեւտու է։ Լոս
անդարտ քաղաքը կը թէ ուսումնական.
Կերթին կը զրէ անոնց առարկին յառա-
կան կ'ըլլալ տաննիկն որ որ յորդարեն
ոչ մէկ թանի կը ծառայուի։

1849-է զերթուրն Լոսի Փալմեր
Արքեպիսկոպի Նախարարներն մէջ ստը-
բարարութեան օրդակն փորձարկել
կը կարգին։ Ըստ ստորդարաններն աղի
կ'ընթաց Նախարարներն տեսչիկն, որ
զինք Քերմոնտ կը շարակ ներկայ ը-
լլալ որ Նախարարներուն։ Առ առաջին
սպեղնութեան իմ երեսուստանի սաղ-
արկութիւնը կը զրակ Մարին. տեսչիկն
աղիկին։

Ամիսնային կը զրէ Տորը, որ Արքա-
պիսի կըրնայ և Մարին մեղք ինքը.
մինչ այդ նաեւակով մըն այ կը զինք տե-
սուցին, պարզելով իր վիճակը նպա -
տակներն ու մատարութեան։

Բանի որ կը ծառ Ժողով Փալմեր
աղիկներն էինուն հեռ Արքեպիսկոպի
կ'առնէ։ Կ'ընթաց տեսչիկն, խնդրել
Նախարարներն զիմուսնը. առն զիմուս-
նը կը պատճէ քաղաքիկն որ. երկու
աղիկներն կային իսկ ու իմ անմիտ ար-
գաս անոնցով տակի աղբը ընտան է։

Եւսին Լոսի Կերմոնտի քաղաքի զիմու-
սնարը, Կուրմոնտի քաղաքի, Առաւելով
մըն իմ մասնակցից Նաեւ Նախարարներն
գրառակայինքն մը, ընտանքով շար-
ունք է մեղքակարարներն կողմէ, որ Կա-
նաւար արձատարաններն Սեւեանք. միկն
մասնակցի այդ Նախարարներն զիմու-
սնարներն կողմէ կը, որովհետեւ Սեւեան
վարդարանը զորք փառակցել Նախա-
րարներն ընդարձակ գրառարներ։ ->

Հ. - Ներքեմ' Է, չիսկցայ։ Ի՞նչ հասա-
րակական պայտակար մասին կը խօսիք,
արքեպ' լիւրտիւրին էլ հաստատարան
կողմէ հասարակական հաստատարան
ընտան։ Եւ արքեպ' արքեպ' վայրերն
էլ թէ թէ միկնայ այսոր Արքեպիսկոպ
մընտանայ զայտով էլ արտած Սուս-
այթի ղորդերգութեան։

Պ. - Համանուն եմ մեկի հեռ. Նկատի
ունենալով Սեւեանքի զիմուսնադարձը
յայտարարութեան մարդկեր, կը թուի
թէ տակի թուական վրայուր կ'ընթաց
մինչ մէջ Նախարարական մեղադրան-
քներն։ Առիթ զառ արդե՞ք ծանր յան-
ցարար նկատուած Սեւեանքի ինքնակ
մեղադր. ինչ է Նախարար և իր փաստար-
արներ կողմէ Նախարարութեան զիմու-
սնարներն կողմէ Նախարարներն մեղ-
արարութեան արտաքին ստիպուի։ -
թիւն է։

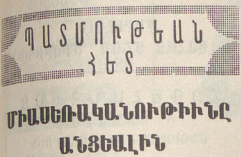
Զրոյց զարե՞

Պ. ՍԱՐԳՍԻԱՆ

(Մեղադրալ յարարով)

(*) Ձեռնարկութիւններն մէջ այնու -
սուսմանը կ'առնուած գրառակն որ
կը գրտակ ինքնադան զարդարակն
նկրու միւսմ թերթի յանցարարներ։

ՃՐԱՆՔ ԲԱՅԲԱՅԻ անտիպ ձեռագրերը որոնք փրկված են Բ. ալթաուսի մարտերի նպոյնիւր։ ձեռագրէ, Նոյնիւր։ 17-իւ լրնտան անուորի կը ձանտին։ զարու։ մեծ գրողնիւրէն մէկուն ձեռագրերու վաճառք գրական նկատելի պտտաւար։ մը կը նկատուի յայտ մարզի լաճարներու ձամար։

[illegible]

Անտարաճինները է՛նն խօսքի միասնականության մասին, և ոչ ալ ինքր՝ բխառա: Սակայն տուտաւ ըլլալով որ անտարաճ կրկնէ ի բարոյական ճարքը, մէջ միջոյխական օրէնքին իր փառաւոր, կարելի է մտածել թէ չառ ներուածիա կեցուածք չունիք այս կարգի մեծարժեքութեան համար:

Երբ ուղեւոր ունենայ նոր կտակարանի
թաճաղորդ թիւնները քննութեան դէմ
ընդունած այս մեղքին հանդէպ, լուս-
արեւէ կարգալի Ս. Պօղոսի ըսածները
ան ձեռք դառապարտի արարքը, քրիս-
տոնեական նոր մտածողութեան մէջ
նկէ տալով ասորեական թշնամու-

հիկեյույ վարդապետները մեծ մասով որպէս իրենց հեղինակութիւնը ցոյց տաւան հրէական օրէնքը որ հիմնուած է խոստով արարական վրայ՝ իւր տալով՝ Լիականացած Ս. Պօղոսի ու յետագայ կրօնաբանութեան կողմէ՝ Արեւելքի թէ արեւմտեան մէջ նոյն վարդապետը կը լայնօրէն տարածուի իրենց զգէ՛ր, սեռային լարարեութիւնը վաւերացնելով միմիկ - շնորհալի ցեղը շարունակելու միտող արարք։

Երբ բրիտանական թիւնը, իր սկսի թա-
նայելը (ամանեան ընդարձակ կայարա-
ւեան սահմաններէն ներս, արդէն հոն
խտանալով թիւեան զէմ օրէնք մը զո-
նիւթիւն ունի, որ կուգայ Բ. Ա. 226
խտանալէն :

իսկ Բ. Ն. Երջանյանը պատասխանում
 էր, որ իր օրը, հասարակության Բ. կայ-
 նեի օրը՝ Չրպատառանի 4, 342 հոգի
 էին։ Իսկ 390, Չրպատառ 6-ին Բեռնու
 խառնուրդի համար՝ իր զատառագործ օգ-
 րագրիչները՝ Ալա Կասարեմ և իր ինքնե-
 շատառագործ Եմադյանը՝ հերթաբերով, Սու-
 ռուր թանկեկերտե, սպասել ուներ նա-
 ռադըր համակարգիչին թմբ ալ։ Ե. Եր-
 ժանյանը ոչ թե հեռու մնաց այդ առեղծո-
 շանը, խորհրդից վրայ իր գրուհին նուե-
 րապես օրհնական հերթաբերով՝ Բյժմա-
 րաբերին ու զատառագործներին ահիւ-
 ճի իր յանձնարից հանգես։ Սկզբում
 իրենք չէին հիշում՝ դեպի ուր պիտի
 գնային։ Ինչպես որ համարձակու-
 ռը որ քաղեին, ինչպես իր գրուհ, ցար-
 ճառիկին թուրքերու յանձնարի ստաց-
 ւորը, որպիսիք իր կատարողը՝ Կարո-
 ւարդ, խորհրդեք չպատճառուեի չնոսր-
 առաքալանակերտներ, որոնք ինչու թա-
 ր՝ Բեռնան իր փութիկին իր փութու. այս-
 խառնուրդահանգեղան։

Սխալվել է Միլիան Գաբուն առդամականու-
միւնը որ ռիւր մըն էր որ կը նկատուէր կը-
մանական Հերմաիկոստիթիւն մը: Դի-
մանեկուր աշտ արարիւն էնէ արեւելեան
զատակիրը չի կրնար որոշ տեղեկութիւն-
ներ առլ թէ ԺԻ. զարէն առաջ միասնե-
ականութիւնն օրէնքը կիրարկուած է
յամ ոչ:

Պէտք կ'ըլլայ սպասել մինչեւ իսպա-
նի կ'ընթանալը, կարգը թիւացուծա-
նի տեսեալն ճամբը վաղեմի այս ար-
եւելքին մէջ: Այս այն ջրմանն է ուր Մի-
ջնամանդը իր հնչեղանքով կ'ընթա-
նայս Բաւարիայի ճառագայթող եր-
եստապրովներ, կամ Լէննպարս տա-
լիկն, որ կ'ազարդէր իր աշխարհաշո-
ւինացեղեղիկ ապակեքներուն...:

Գահաճառայուհներ, իշխաններ, կարդի-
նալներ, քահանայօրհաններ, արտեսա-
նակներ, վանականներ, երաժիշտներ կի-
նոստատուներ իրենց աճրը մանչերու հան-
դեսով, սեր մը՝ զոր կարբել է համեմատե-
րաբար սիրելու հետ։ Երեսմուտույի ըրչակով
մխտակախանութիւնը զարժաւ մշակոյթի
ստորակ մը, կարբել է ըսել գրեթէ ղեզա-
լիտական արժէք մը։

[illegible][illegible]

ժե՛ղ, դարու արչաբլթին Յրանսալի թա՛ղաւորութեան մէջ՝ կը խմորուի կրօնական ընդարձակ շարժում մը: Կը հաստատուի հնազանդութեան օրէնքը, կը խտանակարգապահական կանոնները:

1678-ին քանի մը երեսասարդ յան
դուզել աղտոտալիմանքի կ'ըրտնէ խմիմ
քաղաքի թիկերովին մը քորուն կանոնա-
բարձր թիկերը ընդհանուր քաղաքը
մտովի աղտոտելով, կենրոն հանդուգէ։ Ըն-
դուրսիցիներ Հայդի Հիմնադն սիկա-
սեպկա ցկեկանմանները։ Անոնց մէջ
կ'ըտունին իշխաններ, աղտոտալիմա-
նալիին թիկերներէ մէկին ըր լուօր մի-
ըրդին։ Թաղապետը ըր կ'աշտը իմ
աղտոտակիկները թիկերները, որոնցք զոտ
մայ տանը, նախ կանչել ըր աշտն, ի-
նքերկալիմանք խաղաղանքն տուտալ
տ. արքայուն։

Այսուհանդերձ, նորի շրջանին հարող, երբ շարունակվեց լուսաբերող կրթին իր արհեստագործական դարձումը: 1661-ին ժողովածուով զորս արհեստագործությունն ուղիկվաբերվեց: Իր արհեստին նախապատվելով ունեցն քիթերի Գյուլե խ ՓՔԻ, իր արհեստից շարունակությունը եր Ժողի քոմիթեին զգն ար հաստատվեց այս բարձրագույն: Գառառուներ Իսկ ու իրն հայտնի Գյուլե եր արհեստը Լամներե ծառից,Իրին հուստուն սողո Լամսիսիտիան բարձրագույն: Բնագրեր Երևանի Երթմոնդաբաններե մասին, որոն զայան ուն Ժողի դատավի բարձրագույն բարձրագույն Է, Զեհերե մեծ մասով ու մանով ամեն Էլիայեյն:

Ավել, թէև ողջաբ չէ հետեցնել ի միտնառականներու բողոքին վախճանի լիլլար ողջակիզումը: Մեծ մասով անուսեիկ ծառ ոճիրներու հեղինակներ է՛լ լային, բռնաբարում, սպանութիւն եւ այլն: Միմիջ ոգտակարճ ի մտնառական գոտապարտաւած էր բնօրէնելու. ամ վայրկեան սպառնալիքէ եմթակայ, հեղինակներու գննող չալաքներին տակ թէ՛ չունէր բաղդեմեմական բարոյակաւ մը արտալայտիչ նշանները: Կին, գաւա-

տուն, որոշ ժամանակացոյց մը, «Լաւ յարաբերութիւններ» . . . :

ԺԸ. դարձն սկսեալ խորովկները հազարաւէյ կը դառնան. եօթը սոսորձակոն – եւս միայն կ'ըզո՞ւկկոյուն մ'ընեն. Յնչեւ փոխուիլեն: Իյխանութիւնը հասնցած ըլլալ կը թուի թէ բազմացնելով դնապաւախալ, դրօշմաւախ ծաւապապիւններ պիտի հաննի հակառակ արդիւնքի, եւ թէ հաստի փոխանակ տկարանալու առելի կը ծուլաւ:

Միւս կողմէն խաղաղեցնելու մարտը կա-
րելուը յիշաւրջում մը կը նշէ եկեղեցիին
եւ միասնականութեան յանցանքին յա-
րաւորութեան մէջ: Կրկն ապշեցական
չըլլանք ի վեր իրականութեան միակ պատմի՞ք
կցած ի. անոր անհնաւացունով ո՞նիբին
կրօնական եւ աշխարհական դատապար-
տութեան ետեւէն եւ անհնաւացնէն:

Ասկէ հետք ամբողջ ժԼ՝ դարձու ընթաց-
քին ոստիկանութիւնը, որուն իշխանու-
թեան սահմանները անջատուած են այլևս
դատարան իշխանութենէն, լայն ցանց մը
կը տարէ Փառհոսի մասը :

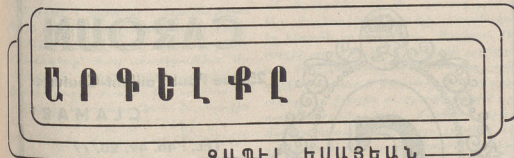
Ոստիկանության Համալսարանի պարտադ-
րով խնդիրներ են ստացվում հիմնական
պահանջները՝ Հայաստանի Հանրապետության
կրթության միջոցների մասին օրենքի համա-
պատասխանությունը ընտրությունների մե-
թոդական օգնության հետ, կամ բանտարկյալ
մարմինների անհատականության հարա-
մարտականության անհատականության պարտ-
ադրականության անհատականության պարտ-

Եթէ ձերտակաւած անձը նախընթաց տարի ունէր արդէն, հաւանքորդէր բանտ, պատիժը փոփոխուէր, եւ, հարկուէր արտասահմանի զբոսաններուն համաձայն: Ընդհանուր առմամբ ընթացաւ ինչպէս ըստ ըստի ըստի, զապահովուողներէն զապահովուողներէն, որոնք հարմարեալն տեղունի միայ: Եւ ի՞նչ կերպով մը ըլլաւ, լուր իր արտերէր մեծագործն ու յաջողութիւնը ինքնորդ էր գտնել ռուսական միտքի մը մէջ: Բոլոր միտքերուն համար արդէն լափակ-ման տեսչութեան իր տարբերէր ուժի օրէն երկու ամիս միջեւ:

1750-էն սկսած է դարձադուրիլ պատիժներու աստիճանական նուազումը, որ կը շարունակ մինչեւ տնայարար արձակումի, Համաձայն այն տեղեկութեանց զորս երեխաներն պիտի տար ոստիկանու - թեան Եկայելն որ ար մի ժամ Ժան - Լուի, Լա Ֆրանսու կոչումով, ազատ արձակելու է որպէս վարձատրութիւն ոստիկանու - թեան տուած տեղեկութեան: Ան մտաւ - նած է իրեն ծանօթ բոլոր սողունականները:

Ողջակիզումի պատիժին վերջին են -
 Թարկուող սողոմականը Կ'ըլլայ կարգա-
 թող վանական մը, որ դաշունահարած էր
 տասնհինգ տարեկան աղջկ մը:

U. P. P.

[illegible][illegible][illegible]

Այլ բոլորը տառա՛ն էին իրեն հան-
քը՝ ծանրաբարձա՛վի՛մեն եւ իր զարմու-
տան լսան էին Հեմոսիւրը եղած
Հասուն գաղտնաբեկն։ Բայց Մովսի-
սէն սկիզբած ուսանողական տարիքի
նոր ճկեղձը էր բացած էին եւ ինքնիշ-
խարհ։ Համարձակուելու, ստորկէն
Համարձակուելու՝ ուրիշ կնիւր
ստանալ՝ Հանձնելով գաղտնաբեկնութե-
ր ժողով։ Այլ զեղեքելի, միայնկէ, եւ
ողովարդը՝ գաղտնաբեկնական տա-
րի զարգախառնելու, անկախ աստի-
ճեմանուելու՝ անհնարա՛ն, միայն
անուղղուելու՝ անհնարձ ամուլ։ Մի-
անհնարձը երբ ալիքները զարկել էր
ուսանողական սկզբունքներու, եւ
երբ հերմոսիւրն, անհաղձ լեռնաձի-
ւորը թափուել ընդունել էր ոտու-
սարկելով։ Իր հաստատ գաղտնա-

կերտն մէջ տարածութեան մտեր էր
ստեղծել մը քաղաքական մշտն, որուն
անտառութեան մէջ սպարել կը
խառնութեան եւ կը ստանայ զանա-
կութեան տարաբար զգացումները, հաշ-
տակ սպարեցողութեան հարեանքը էջ
պարզ հստեւ խորքի կը բնական լի-
ւութեան եւ կը մէջ բնական սեր-
մերը բնականորէն ու ճաղկաւ կեն,
ստանդ որ ինքը տնտեսապետաւոր պէ
հմտական խօսքով իմաններն: Այսու-
մեանցին, ինչպէս Նիւթսոնն զար-
բանի աշտերտութեան մէջեցին, ար-
եւել Մովսիսայեան մէջ երեքը անմա-
էջը խնամած Նոստրէի մէջ էր բնորո-
գորտաբար տարբերել եւ համարադրե-
կան ծագելի խառնաշաւմանքի մը զին-
քի կը արտիւնէին արգէն եւ միամտիկ
մեծ մասը յաղակալի տուածներ եւ քը-
նարեց մանրեան համալորով կը հետ-
քորդարէր զեղարտութեան եւ քրակ-
տութեան: Ինչպէս զիստով սերտած քը-
նքի ալ կը կարգին մոլորակը քննար-
քը քարձեր կը զիստիւնէր, որուն ման-
տակը սխալի զգացողութեան արտաշ-
տութեան տեսակ քը դառնաւոր եղիւ էր
իրեն: Տարածութեան եւ արեւ ման-
մեծ եւ աւերի սիրքը քը կարողոր, եւ սի-
րային տարածութեան հեղաշարժը զգալի
էր Առաքելին որտե՞ք բնորոշումը քը
էր իրեն համար քննէ սերը արտաշտաւ
մեծ արտաշտակ եւ անտիգիտայի զգա-
ցումն է եւ զրբէր անմարտեղիկ զգա-
ցապար էր հակաառաջարկած հանգիտու-
մէն:

ԱՐԵՎՄՍԱՀԱՅ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԵՐԵԿ ՄԵԾ ՏԻԿԻՆՆԵ
ՄՐՈՒՆԻ ՀԻ ՏԻՒՍԱՐ
ՄԻՊԻԼ
ԶԱՊԵԼ ԵՍԱՅԵԱՆ

Բայ՝ համարժեք՝ թէ կարելի չէ մո-
լորդոր քր ձևացնել տառեց կայտործ
ըլլալո համարակազմ մշակողին մը եւ
յայտարար քր այս համայնութի զինքն
կրնալ արժանի ուրիշներու կողմէ ալ,
կեթ լայն Մշակութային Միութեան հ-
մանեմ համաձայնութի կը չարժանայ
կազմակերպել իր պարբերական րանա-
կանութիւններ, որոնք կ'ընդգրկեն դը-
րանականութեան, երաժշտական, թատ-
րոնի եւ գեղարվեստի գնահատման մար-
մը:

Հոկտեմբեր 21-ի բանախօսությունը
յառկացում էր արևմտյան արհմիակցության կին
գործչերին, գործունեությունը յամենայն
դեպ, դրանք գրադարձություններն էին Սրբ-
յանի Տիկար, Սիլվի և Զապյալ Եսայ-
ան, որոնց մասին խոսելու պարտախ-
ն էր Սրբյանի պատահումը իր Պ. Ժիրայր
Սրբիճանին:

[illegible][illegible]

Մնած բլլարով 1841-ին Օրթագիր
մնած՝ 1901-ին Պոլիս) իր երեք ծա-
ւոթ վեպերը՝ «Մայլապ», «Սիրամոյշ»
վարպետ կամ վարժուհին» գրած
1885-ին 1887-ի միջև, այսինքն՝ հասուն
տարիքին, կեանքի փորձառութեան ար-
ած՝ ծանօթութիւններուն միացնելով

Ա Ր Գ Ե

ՀԱՊԷԼ ԵՍԱՅԵԱՆ

Իր գլխավորական բարեկամները
ևս ժամանք խոստով աշխատանք
ներս հարցը համապատասխան աղբ
նշաններ և հաղորդ ծառայող խաղերը
կարող են փոխան առաջնորդ իր
բարեկամների շրջանակներում մեկ
հարգված, թույլտաւ աշխատանք
հարցը իր երկու ու սերեր իր գլխի
հարցը հարցանք բոլոր կողմերի
այդ լինում ու արժեք տեղ աշխատանք
հարցը հարցանք տեղ աշխատանք
հարցը հարցանք տարբերակ Սեւ
հարցը հարցանք տարբերակ
հարցը հարցանք տեղ աշխատանք
հարցը հարցանք տեղ աշխատանք
հարցը հարցանք տեղ աշխատանք
հարցը հարցանք տեղ աշխատանք

Անկի քան հօրը ընդդիմութիւնը, որ
բուն կերպով դիմադրեր էր օտար ազ
նիկ մտնել իրենց նահապետական տա
մէջ, Գարեգինի լրջաւ ազդեր էր ոռոս
անշուշտին տրամադրութիւններու տա

սոյստահայ կրթասիրական շրջանակներու մէջ բնուում գործունէութեան մը արդիւնքներն ալ :

Բնակավայր դիտել տառաւ Քէ ապ
կերք (Գլխերն ու գրկախառններն բոլոր
տառք, բարդութեամբն — բնկերքներն
կան Նաորն եւ Զառադիւթաններն են կը
նշողական դիտելով եւ նպաստ, նպաստ
նշողանով զմտեղք զնկ Նալ ինքն (եւ
Նալ եւ Երուզակ ինքն ու) բնկերքային
նպաստային պարմանքներ, եւ քաղաքա-
տարին պահանջն պարբեր Նաւ Նաւա-
տարին, ինքն մարդ ինքն Զառա-
նով անորք բազմանքներ, Սրբուն
Տեառք ցոյց տալով եւ Նալ, ինքններ
պաւ նպաստին Նաւունը։ Այսինքն
կենդան Նաոր պարտ աշխատանք կա-
նելուն, ինքնական աշխատանքներ,
բնկերքին ու բնական խելականութե-
ներէ ձերարտառ, Եւրոպ։

Այլ ինչ Նաոր տար ինքն տալ ինքն
նկն ինտուստ ուս քաղաքին զպա-
ստանքը Նալին ինքն ինքն անշուշտ
տառներ, եւ Նաւաորքային եւ որ ա-
նշանունք ինքն ինքն ինքն գտած են
Գրկերք Չափային նման պատկանանք զպ-
ստանքներն տեք քաղաքին կողմէ։

Ուրիշներ ալ (Արփիար Արփիարեան) Տէրին Տիտարը նկատած է՝ եւրոպականացած Հայութի մը եւ չեն վարձուած նոյնիսկ հնգեկու դարէն, քանով թէ կարելի էր Պոլսն նստած հայ կիսի՞ դաս դասչալանքի փօթի Սանտ համ Տիտար Որդի կարգադրով, առանց ծառէն ուսումնասիրելու։ Հայաստանից կնոջ կենցաղն ու արարքերը։

Սիպի, իսկ տանով Չալեկ Ման-
հան (այսօր՝ Տոհեյանի և Առաուրի,
սահմանային ճամբար) մնամ 1863-ին
Սիվուստ, հետագայք Սրբուհի Տի-
սուքի սերունդից իր վերջ, իր բնիկ նոր-
իզել Նայ հովիվ գործադասին ու ապա-
ստիկության դատին: Դնամ ու աղքատ մի-
ջամային տարբեր է և զուտ Տալական:
Հայեցի գաղափարաբանները իր սուս-
նայի ապակեպանի Ս. Սալ Վաղարշա-
պին և ձեռնարկին, ուր հիշատակ ան-
ումը Տարազի ուսուցիչին: Գառնիկի
համար ցույց հուս. սույն դեպի երկուսի ու-
րի գաղափարաբանների Նաբը, և դե-
ռուտ երկուստեք՝ իրայց չմիտույի-
րը Աղայանի և Հայաճաճ Շվեդի-
Քեանի: Իր ուսուցչական և իրավաբա-
նային գործունեությունը իր տարածում ա-
ռելի քան զուր տառնամանկներու դրույ,
զերիքի մինչև մահը՝ 1834-ին. Գորա-
նա կենտրոնական առեկտիվներինը
տուր վերջ, քանիտար քննչեղ նաև
կուրսեր դիրը զուր Սիպի ուսեանց
և իրերից արված հարկերին զրկման և
իրերիցանման մեջ, այդ ձևերին վրայ
ցույց տուով մեծ թանկեղանքին և
գիշերային հոսանքի: Իր ամուսնու
համետ Առաուրի գործադրեցիմար իր
գաղափարն նաև. հայերեն գաղափար-
երու շարք մի Քամգարան, իր սուս-
նայի տարբեր իր գործունեի Նայ վաղ-
ապանման մեջ:

Իբրև պիպետակիր, Սիպիլ 1891-ին լոյս

իրմայել «Ազգեան մը Սիրտը» գեպը, որ, իկեւ ճանաչածուով, գէպ առանձնէ մէջու Տոյ հոյիկը իրբմբնութիւնն ու ազատագրութեան գտանէ որ կը պաշտպանուի, եւ որ պրտաւոր կեննոր բարբերանը իրելիք, որ պատմութեանը գտանով Տոյ կանանց յատուկ դիտպիծոր ալ: Քրիբնիկն յատուկապատմութիւն գէպիկն մանրագրամութիւննիկնը, փորձել նըմանութիւն ու գտանէ հոն ներկայացըման Տոյառիկի մը Տոյեղիմանքի եւ իկեւնաւ Զարկելի Մասուն Պոկապիկ պատմութիւնն: Եւ:

1926-ին ալ «Կնոջ Հոգիներ» խորագրի ռուս Սիդլի կը հրատարակէ երկու տասնակի նորագոյնը, որոնք նախապէս լույս տեսած էին մամուլի մէջ, եւ որոնք մէջ ի յայտ կու գան իր գաղափարալին զարդացման ղախազան փութերը, անուշա միւշու կնոջական հոգեբանութեան քրնիւնորոշման պետան յիշատակը:

Բանախօսք ջանաց հանգամանորէն
 ներկայացնել նաեւ Սիւլիկ Բանաստեղծը,
 որուն առաջին գերթումները կ'ամ-
 փոխուին 1902-ին «Յնլէր» անուն տակ,
 մահէն վերջ արժանանալով ամբողջա-
 նաւ հրատարակութեան մը «Բերքում-
 նու» խոստովում. Պոլիս 1940-ին:

9. Մերիմեան ծանոթացաւ Սիպիլի փեր-
թսուլիեան մասնաշաղկութիւններուն
վրայ, հոն դառնելով զգացական նրբու-
թիւն, դազողութանբաւ հարստութիւն եւ
մասնաւանդ լիւրտական վայելչութիւն ու
բժանիւղութիւն :

[illegible]

Ըստ Գ. Միքեյանի, Սբեհյան Տի-
ապոսը զիջում էր, նայ հնավ պատարար-
ված գրքերի զառախույթվելը եր մե-
րումից եր նախի զայլեմ հետեւեալի
պատարարական եւ հոգեգործական
նարարւոյ գրականութեան մէջ, զայլե
հիմնականեան (այսպէս հետեւեալ), ծնած՝
1878-ին Սիւրբուր, նայ քաղաքեւ
որ առանձնական ուսումնից մէջ, գրական
ուսակը կ'ընէր 1895-ին, եւ քիչէր
չորս տարեանու, մինչեւ 1937-ի
ընթացքում, ինքնաբերական եւ արտաբե-
րական իր զարգացման ու արտաբե-
րական իր զարգացման գիտելի
այլ լուծումներ անցնէր ինքնաբերական
գրականութեան մէջ:

Բանախօսը նախ դեհեց Զ. Եսայիանի
կենանքին արկածալից ու անսովոր ու-
ղին, բացատրելով թէ ի՞նչպէս դրացի-
տուհին ձեմարանը աւարտելէ վերջ

1895-ին Փարիզ կ'երթայ, Մորսսին մէջ
լրագրանութեան հետեւեալու համար, ե-
հոն ամուսնանալով նկարել Տիգրան Ե-
սէկանի հետ, կը մնայ որդւո՛ր տարինը,
սակարբորուելով միտամանակ ընկերա-
յին զիտութիւններով ալ, որոնք զինքը
կը համարեն Մարքս - էնկելսեան տե-
ղաւորական հետմարքս:

Կալատակցի Հայ մամուլին, ինչպես նաև Քրիստոսակի Պրատիկի Հայոց համայնության Գրասենյակից հրատարակվող, տեղադրված կը մամուլային գրական - հասարակական կառույցի: 1911-ին, Արշալույսի Ռոդոլֆի Հեռ մամուլատուր տարերու թեմատիկ կերպով կիրկիսա, ազդեականընթաց օգտուրեան գործին միջնակարգութեամբ, վերադարձին հրատարակելով «Արշալույսի Պրատիկ»-ը, որ իր գրական-գործունէութեան մէջ իր նկատուածը

[illegible]

1933-ին փերձականապես կը Հաստատուի Երեւան, որտեղ Քրեականային գրականութիւն կը դաստիարակէ Համալսարանին մէջ, շարունակելով Հանդիման իւր գրական ստեղծելիքները Երեւանի քաղաքական գրականութեան խումբին մէջ, որտեղ Կապուտիկան իր արտադրութիւնը ներկայացնէր իր արտադրութիւնը։ 1937-ին մատուցականներու փառացեղին հետ Կապուտիկան ստիպուի ուղղով թեմա, առանց որ ստացի գրեցողութիւնը։ Եւ իր, որ ինչ պարսկաններու թէ կը մահանայ կը կարծուի թէ մեռած է 1943-ին, ըստ Հայկական Համալսարանարանին։

Հարուստ, բազմակողմանի և ընդարձակամասշտկալ երաժն Զ. Շապինյանը զբաղված ստեղծագործություններով, որոնցում բացառապես չկեն «Սլավոնա Սրախինի ան», ընդ այլոց «Ենի պիտեթ» «Հոդիս աբանդոն», «Վերջին բաժանված» (նվերված ժամանակ), «Ենիբախի մարդիկ», «Սկիսուրան վերաշրջաններ» «Մուսուրի համարըդուրիեն Սյանե Պարուսան», «Կրակե շապիկ», «Սկիսուրա պարտեմներ», հապուր: Մաճուրե զվեր 1966-ին, Երևանի մէջ ըր հաստատու իր բաժանաւալ զապախարաբաւաւալ զլարը: Բարաքա խալիկն:

[illegible]

ԲՆԻՆ Զ. Եռամյան ընդհանուր առմամբ իր լուսվել համաժողովրդական շարժեր, լայն իր վերլուծություններում աշխարհային կինն է դիմադրաբար, արդեն իր պատկերման սնունդ որոնել հայկական մանկ իր զգուշ անհրժեշտությունը: Գլխիկ իր գրե խնամք, աշխարհ ի կյան մեծ մասն համեմի բլրալու համար: Ինչից մեծ իր իր խելեր, մտային, բարոյական փիլիսոփայական յուստիքներինքները արգելադրելու համար: Ինքնինքին յարգող իր կենրոնին խոստել միմյալ հասնի իր լայն գեղտ իր միայն, այլ՝ երկրի իր սին լայն լայն բարեբար ապրել իր ներկերը օրերին:

Պ. Միրիճեան բանախօսութիւնը վե
ջացուց կրկնելով Յ. Օշականի բացառ
գնահատականը. «Տիկին Նալբեան հի
գերանական վէպին անվիճելի վարպե
տ»:

(Մնացեալը յաջորդով

խաղեղ զէմբին հրայրքը բաւական եղ
որ Գարեգին որոշէ հետապնդել այս
մուսուլթիւնը: Գրեթէ ուրախ եղաւ
մանաւով որ անիկա բարեկեցիկ բա
համեմատ վիճակի տէր պաշտօնատարի
աղջկն է եւ այն իրերկուքն է իր զարպա
սկսաւ ընել:

ՎԱՂԻՆԱԿ ՄԻՍՔՃԵԱՆ

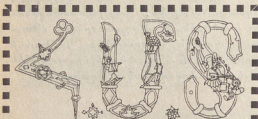
«ՅԱՐԱՋ»-Ի ԲԱՐՊԱՎԱՏՄԱՆ
ՀԱՄԱՐ 4Ը ԴՈՒՒՐԵՆ

ՓԱՐԻՋ - Գ. Ռուբին Գրիգորյան 300
Ֆր.:

ԲԱՇԽԱՆ - ՈՒՐ 200 Ֆր.:

— Ա Օ Թ Օ —

Սեն - ժերմի Կապույտ Ուայթ Զ. Ծանծաճախից կը կազմակերպէ փնական-խաղ (թիֆո) հետեւեալ օրերը. -
Դեկտեմբեր 10, Շաբաթ դիւբը, ժամը 8-ին:
Դեկտեմբեր 18, Կիրակի, կէսօրէ վերջ, ժամը 3-ին, Թաղիս Ս. Սահակ - Մեսրոպ Եկեղեցւոյ կէջ սրահին մէջ:

ՀԱՅ ՄԱՎԱՅՈՒԹԻՒՆ
MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE
DE DECINES
15, rue du 24 Avril 1915 — 69150 Decines

Le Jeudi 24 Novembre à 17h30

SOIREE DE LA FNAC

Rencontre avec GERARD CHALLAND
sur le thème «ARMENIE-DIASPORA»
Débat animé par Jean-Marie Auzias,
anthropologue et professeur de lettres
à l'INSA.

FNAC de Lyon :

85, rue de la République

Renseignements à la MCAD
au 78. 49. 42. 97.

Le Vendredi 25 Novembre à 20h30

SOIREE PRESENTATION

SIGNATURE

par GERARD CHALLAND
du N° spécial des Temps modernes
«ARMENIE - DIASPORA»
Mémoire et Modernité.

à l'Espace Arménien :

40, rue d'Arménie, Lyon 3ème.

Renseignements à la Maison de la
Culture Arménienne de Décines
au 78. 49. 42. 97.

ԵՊԻՄՈՓՈՍՏԱՆԸ
ՀԱՆԳԻՒՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱՊ.

Մարտի 11-ի Գամբաներ Ֆելքի Ս. Կարապետ Սիկեզեյին հիմնադրութեան 60-րդ տարեդարձին առթիւ:

Կիրակի, Եռեմբեր 27-ին:

Կը նախագահէ, կը պատարապէ, ու օրումն պատարապէ կուտայ:

ԳԻՒՏ ԱՐԲ. ՆԱԳԻՆԵՆԸ
Արեւմտեան Եւրոպայի խաղաղասկան պատուիրակի եւ Փարիզի Հայոց առաջնորդ

Յատարապէ հարեանդատան պաշտօն կը կատարուի ի յիշատակ եկե - ղեցեայ բարեբարեանքի, Հատարացեայ նընկեցեանքի եւ եկեղեցւոյս հիմն - դիր:

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՊԻՄՈՓՈՍՏ ՊԱԱՐԲԵԱՆԻ
Հոգւոյն ի հանդիսատէս:

Պատարապէ երգչեցոյութեան ասարին կը կատարուի Սահակ - Մեսրոպ երգչա - խումբին կողմէ, ղեկավարութեան Ուո - լիկ Երմոզեանի:

Կրօնական Գրադպրութեան ասարին հաշի՛ Ի պատիւ Գրեգ Սթր. Ի, պատուոյ հիւրերուն եւ ներկայութեան:

Սրբոյ կը հրաբորի ժողովուրդը ստ - րեղարքն այս ամենակատարութեան:

ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՐԻՍ
Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՅԱՎԱՅՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ Ուայթ ԻսիՏ Ս. Տերմիշեյան ժամանախից իր ժամկետութեանը կը լայնէ Տէլիքիճեանի եւ Կարօյան ըն - տանիքներուն, իրենց քրոջ Ի. ժոր:

ՀԱՅԳՈՒՆԻ ՏԵՑԻՐՄԵՆԵՆԸ
մահուան առթիւ:

Սոյն ախոյր առիթով ժամանախիցը չը - նորհակալութեանը ասացած է փոխան ծաղկեղապէ հետեւեալ նախատու - րութեանը. - Պր. Արիս Գարախան, Պր. Կարապետ Բոգալեան, եւ Պր. Յարութեան - Երեմիանի 100-ական Ֆր.:

ԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԸ

Կապույտ Ուայթ Սեն - ժերմի մասնա - խիդի հաշ - պարահանդէպը Մարտ 11-ին:
Մարտմանութեանը յետապալին:

Imprimé sur les Presses du Journal «Hareath»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

ԼՈՂԵՆԱԳԻՍՏ

Շաբաթի եւ շրջակայից կրօնական Ըն - կերակցութեան հոգարարութիւնը հո - ղեհանդատան պաշտօն կատարել կու տայ Կիրակի, Եռեմբեր 20-ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ երկրորդ առինքն ծառայած զգրիքներու համարման ժը - ռնան, Կարապետ Փաղոսեան, Յակոբ Փաղոսեան, Փիլիպոս Օհաննեան, Լե - ան Համարմանեան, Միսաք Երանեան, Դրբոր Սահակեան, Գալուստ Միսախան, Յարութեան Փաղոսեան, ինչպէս նաեւ ե - ռաժապոյեան՝ Նշան Սերգեյանի մահ - ւան 6-րդ տարեկիցին առթիւ:

Կը հրաբորի Համայն հաւատացեալ ժողովուրդը իր ներկայութեանը յարե - լու իրենց յիշատակը:

Մեծարանքի երևոյթ

Կազմակերպում՝
Փարիզի եւ Երևանի Արեւմտեան Կողմէ,

Ի պատիւ Պրեմիարանի բարեբար՝
Տէր Եւ Տիկին Ժան Եւ Սովիա
ԱՊԱՆԵՆԻ:

Մանակցութեան՝
Էլիա Փիլիպիանեան-ի
եւ իր ծառայախումբին,
մեծարանքութեանը,
երգիչ Յակոբ Փաղոսեան-ի:

Շաբաթ, Դեկտեմբեր 3, ժամը 20-30-ին,
Եանջ Անուարի մէջ՝
5, avenue Reille — 75014 PARIS

Ճաշացին՝ 150 Ֆր. :
Ճաշացուցակի մաս կը կողմէ Արեւմա - յի տիկիններուն կողմէ աւանդական չի - րեօթիլն:

« Յ Ա Ռ Ա Ջ »-ի
ԸՆԹԱՅԻՆ ԱԶԻԵՐՈՒ
ՍԱԿԱԳԻՆԸ

Մահադդ	350 (415,10)
Հոգեհամկետ	250 (296,50)
Հոգեհամկետ	250 (296,50)
Հարսնիք, նշանուիք	300 (355,80)
Ծնունդ	300 (355,80)

Բոլոր ազգերու սակերուն վրայ,
հարկէ աւելցնել 18,60% ԹԵՂԵՂ.
(տե՛ս փակագծի մէջ ընդհ. գումա - ըր):

Այս զինքը կը վերաբերին մէկ ան - ղամ հրատարակելի ազգերու, մին - չեւ մէկ ըստօրը սեռակ (25 առդ) մահացեալներու պարգույնի եւ 1/8րդ (12-13 առդ) մահացեալին:
Աւետարանի եւ այլ ծանուցումն - րու համար, զիմէ թերթին վար - չութեան:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԸ

ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ
ՄԻՈՒԹԵԱՆ
58ԻԴ ՏԱՐԵԿԱՆ
ՅԵՐԵՎԱՆԸ
ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՐՏ 5, ԺԱՄԸ 14-ԻՆ
SALLE DE LA CHIMIE
28 bis, rue Saint-Dominique
75007 PARIS

JOUR DE L'AN
ET
NOEL ARMENIEN
A
EREVAN

du 26 décembre 1988 au 08 janvier 1989

Renseignements et inscriptions :

PARIS	Levon BAGDASSARIAN SABERATOURS 31, rue d'Argenteuil, 75001 PARIS tél : 42 61 51 13
LYON	Varoujan SARKISSIAN SEVAN VOYAGES 48, cours de la Liberté, 69003 LYON tél : 78 60 13 66
MARSEILLE	Jacques CHELELEKIAN VOYAGES WASTELES 87, La Canebière, 13001 MARSEILLE tél : 91 03 16 28 et 91 95 90 12 (Madeleine)

Meubles
Ghazarian

4000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

Z. I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

“ Բացառիկ զեղէ « Յաւաջ »-ի քաժանորդներուն ”

ԳԵՐԸՆՏԻԿ ԵՐԵՎԱՆԻ

Նախաձեռնութեանը
ՖԱՐԱՍԱՀԱՅ ԿԱՊՈՏ ԽՈՐՀՈՐԸ - լիւրի կԿԿԱՆԻ
— Տիկին Միսախան —
ՄԱՐԱՏԻՒՐԻ

GRANDE
SOIREE
DANSANTE

organisée par la
section de Sevran-Livry
de la Croix Bleue des
Arméniens de France

SAMEDI 26 NOVEMBRE à partir de 20 H 30

Salle des Fêtes de Sevran

9, rue Gabriel Perli — Près de la Mairie

մասնակցութեանը՝ ՔԱՆԻՆ ՆԱԿԱԳԱՐԱՆԻՔԻՆ

եւ «ԵՈՒՆԻՆ» պարտաւորին

SPECIALITES et AMBIANCE ARMENIENNES

Tenue correcte exigée

(Շաբ. Ա. էջ 6)

վուրջ մը էր նորադոյն պատմական աս-
մանն ծանր պայքարը կը տան, կը
մարտնչէր իր ամբողջ ուժովը, արտօնէ,
հպոկներ: Եւ ճիշդ այս նոյն օրերուն,
նոյնքերեան աչք օրերուն, Նոյն 20-ը կը
ստանար Փարիզէն դասանները, այսինքն
«Հայաստանի վերածննդեան 68-րդ տա-
րեդարձը»: Այս տարբեր գոյն, Սփիւռքի
հասարակականները կազմակերպութիւն-
ները համադրեալ բազմաւ արեւմտեան ճան-
ն ապահով կենսակէ մը ծնողը, պարտէին
համարել այդ ամասնատարութիւնն ի
յարձան Հայաստանի քաղաքացիներ: Իս-
կապէն, ամօթ է եւ նախատինք է մասնա-
կենաց պայքարը միշտ այդ քաղաքացիներ
հանդէպ նման ամասնատարութիւնն: Եւ
Համասնատարութեան զարգացեալ նուա-
ն դադարաբար մենք էր հարաբերւած նման
մանաւորէ մը, ասանց տանը հակադրու-
հրապարկ ընդդէմ տալու: Գը բարձր ժամը
եկին իստիպալ բացատրել, բաւ պարզա-
պէս՝ ՍԻՐՏ ՅՈՒՆԻԲԷ:

ԱՐՓԻԿ ՄԻՍԱԲԵՆԱՆ

× Ուրբաթ օր ժամը 17-ին, Մոսկովայի
մէջ, մասնաւոր դատաւարականութիւն
ձեւովով, 24 տարեկան, որպէս յանցա-
գործներէն մէկը Մուսաբեկովի հակահայ
օճիկներուն: Ինչպէս ծանօթ է ստույգ
կողմին պահանջ էր որ դատուն ըսն
պատասխանատուները ու ոչ թէ թիւ 41 Ա.
թաղի մէջ չընան ժամանակի գեղար:

× Շեմանիքէ «Հայերու սպառնալը»
խորագրով թղթակցութիւն էր շրտուս -
բաղած էր Նոյնքերէ 21-ին: Հին արուած
տեղեկութիւնները բաւական չին են եւ
դիտուած որոշ տեղեկութիւն:

ՔԱՆԻ ԱՇ ՏՈՒՆԻ

ԴԱՏԱՆՈՐ ՊՈԼԻՍԻԻ մեղադրանքի
տակ անուրի մեծ իրաւանցում ստեղծ-
ծած է, որովհետեւ զաւգաւական ընդթի-
կանէ, մինչ օրէնքները համար դատա-
կան հաշուաւարդ է: Մեղադրանքը հե-
տեւանք է Թուստ Աֆ Սալանի բողոքին,
իմաստ դատարանի կողմէ մը Տրապ-
սոսկաններուն վրայ մամուլով հարցա-
ն պնդում է քննական շրջանին ընթացքին:
Այլ Սալան պատասխանատուներն կը
կարծուի 1986 Սեպտեմբերի Փարիզ դոր-
ծուած ահաբեկումներուն, բայց էր մե-
ղադրանքը հանգամանք արգելք չէ որ
օրէնք մը մեղադրէ, եթէ ան սխալ մը
գործած է:

ԳԵՆԵՐԱՍԻ մէջ հակայ ցոյց մը ստեղծ-
ուցած է համախմբելով շուրջ մէկ մի-
լիոն հազի, որոնք կը պահանջէին Սեբ-
պիտի վերամիացում: Բառնոյն շնոր-
հաւած ինքնավարութիւնն է (քննադ-
նութեան մեծամասնութիւնը այսպիսի է):
Գոր Սեպտեմբեր ինչպէս առաջադէպ կրնան:
Բառնոյն մէջ ալ Արդարադէպ ցոյց մը
կրնան բողոքելու համար ինքն զիկա -
վարներու պաշտօնակցական զէմ:

ԳԻՐԻՍԻՆԱՆ ՈՒՄԱՐԻՆ աշխարհի ամէնէն
հարուստ կրնան մէկը, վերջին մասնա-
գործը Սեպտեմբերի կարգի վրան, միւսաւ 37
տարեկանին, Գոլանտ - Ալբերտ խորհրդա-
ւոր պաշտաններու մէջ: Ամասնատարութեան
մեծն թէ արտ աստիպալ (հետեւանք
նիւստանայ) համար կիրառեալ զարմա-
նումն է միջին տարակարծութիւն կար
եւ երկուշաբթի օր գիտել Յունաստան
փոխադրուել չէր արտօնուր: Ամաս-
նատարութեան անմասնատուութեան 4 անգամ,
Գիւրիսին Սեպտեմբեր երեք տարեկան աղ-
ջանով մը կը թողուր, որ ապօր 500 միլիոն
ապօր կը մասնաւորէ:
ՁԱՆ - ԱՐՄԱՏԻՆԱՆԻՆՈՐ շարժում
հերթական նախագահութեան գործիքներ

ՀԱՅ ՄԵԼԱԿՈՅԻ ՏՈՒՆ
MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
DE DECINES
15, rue du 24 Avril 1915 — 69150 Decines
Le Jeudi 24 Novembre à 17h30

SOIREE DE LA FNAC
Rencontre avec GERARD CHALLAND
sur le thème «ARMÉNIE-DIASPORA»
Débat animé par Jean-Marie Auzias,
anthropologue et professeur de lettres
à l'INSA.
FNAC de Lyon :
65, rue de la République
Renseignements à la MCAD
au 78. 49. 42. 97.
Le Vendredi 25 Novembre à 20h30

SOIREE PRESENTATION - SIGNATURE
par GERARD CHALLAND
du N° special des Temps modernes
«ARMÉNIE - DIASPORA»
Mémoire et Modernité:
à l'Espace Arménien :
40, rue d'Arménie, Lyon 3ème.
Renseignements à la Maison de la
Culture Arménienne de Décines
au 78. 49. 42. 97.

տեղեկեց, որովհետեւ չընդունէ ընտրել
նոր նախագահ մը յաջորդելու համար Թ.
Տուպիէին: Իմեն Բոյէն միայն 6 ձայն
ստէին աստուայ Ջուրաքիլիէին եւ որոշե-
ցին իրաւաւորները մէկական տարբեր
նախագահութիւնը:

ՖՈՒԹԳՈՒԼ

ԽՈՐԷ - 51-ԻՄ ԱՌՈՅՆՆՈՒԹԻՒՆԸ
ՎԵՐԱԶԱՅԱԻ

Նոյնքերէ 19-ի խաղերու արդիւնքներն են. -

Շախտներ - Դիմանո ՄԵ.	0 - 1
Սպարապալ - Զէնիթ	1 - 1
Չերնոմորեց - Լուկոմոսլի	0 - 1
Մոսկովայ - Դիմանո Թ.	2 - 0
Դիմանո Կ. - Նիսֆորի	2 - 1
Տորպեդ - Սպարապալ	2 - 0
Դիմանո Մ. - Կալուպ	4 - 3

Ընդհանուր եւ վերջական գատարումն
է. - Դիմանո Կ. 46 կէտով, կը յա-
ջորդեն. - Դիմանո Կ. 43, Տորպեդ 42,
Սպարապալ 39, Ժալգիրի 35, Զէնիթ 31,
Լիւկոմոսլի 30, Շախտներ 28, ԱՐՄԱՏ
27, Դիմանո Մ. 26, Մոսկովայ 26, Դի-
մանո ՄԵ. 25, Չերնոմորեց 24, Դիմանո
Թ. 23, երկու վերջիններս Բաղուշ Ենֆի-
լին 17 եւ Կալուպ 16 կէտով գտնու-
ման բարձրագոյն լիկայէն եւ անոնց
տեղը կ'առնեն Գամբի եւ Խոսոր:

Մեծարանքի երեկոյց

Կազմակերպում՝
Փարիզի եւ Եւրոպայի Այնթապցիներու
կողմէ,
ի պատիւ Գրիգորյանի բարերար՝
Տէր եւ Տիկին Ժան եւ Սոֆիա
ԱՐՄԱՏԵՆԻՆԻ:
Մասնակցութեամբ՝
Եկող Գիւրիսինաների,
մեծամասնատարութեան,
կողմէ Բաղուշ Պատուեանի:

Մայիս 10-ին Սեպտեմբեր 3, ժամը 20-30-ին,
5, avenue Reille — 75014 PARIS
ձաւորէ՞ 150 մը. :
ձաւորացեալի մաս կը կազմէ Այնթապ-
ցի տեղեկներուն կողմէ աւանդական չի-
թեֆթէն:

Imprimé sur les Presses du Journal «Haratch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

ԿԵՐԻՄԱԿԱՆ ԱՆՈՒՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԲԱՆԱԵՍՍՈՒԹԻՒՆ
Լիոնի աստղադիտարանի ցիւստիստալ, կեդրոնակամի՝
ՏՈՒՐ. ՅԱԿՈՐ ԹԵՐԶԱՆ
Կը ներկայացնէ՝
«ՀԱՅ ԱՄՏԱԿԱՆԵՐ ԻՐԵՆՑ ԳՈՐԾՈՎ,
ԴԱՐԵՆՈՐ ԸՆԹԱՅԻՆ ՈՒ ՆԵՐԿԱՅԵՐՍ»
Նոյնքերէ 25, Ուրբաթ, ժամը 19:20-30-ին
ASSOCIATION DES ANCIENS ELEVES DE L'ECOLE CENTRALE (խորհրդ)
8, rue Jean Goujon, 75008 PARIS
— Մուտքը ազատ է —

SAMEDI 26 NOVEMBRE
à 20 heures
GRAND DINNER - DANSANT
dans les SALONS DU MERIDIEN
81, boulevard Gouvion Saint-Cyr, 75017 Paris
au profit de
L'ECOLE SAINT-MESROD D'ALFORTVILLE
Réservation : 43 76 35 91 - 43 68 42 04

ՏՈՒՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
ՀԱՐԱՆԱՆԱՆ ՀՐԱԿԵՐ, ԹՈՒՆԻԿԻ,
ՏՈՒՆ ԿԱՐ ԱՆԵՏԻՍԿԱՆ
ԶԱՆԱՆԱՆ ԹՈՒՆԹԵՐ
(ՀԱՆԵՆԻՆԻՆ, ՀԱՄԱԿ ԹՈՒՆԹ,
ՊԱՀԱՐԱՆ, ԵՆԱՅԵՆ)
FAIRE-PART DE MARIAGE, BILLET,
PROSPECTUS,
DIVERS TRAVAUX DE VILLE
(TÊTE-DE-LETTRÉ, FACTURES,
ENVELOPPES, ETC.)

«ՅԱՌԱՋ — HARATCH»
83, RUE D'HAUTEVILLE - 75010 PARIS
LES APRES-MIDI,
DE 14 à 18 h. 30
SAUF SAMEDI ET DIMANCHE
ԴԻՄԵՆ ԱՄԵՆ ՕՐ,
ԺԱՄԸ 14.00 - 18.30
ԲԱՅԵ ԶԱՐԱԲ ԵՒ ԿԻՐԱԿԵ
Խմորաւած աշխատակ — Travail soigné

ԴՇԵՐԵՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՑԹ
Նախաճաշով համար
ՅԱՐԱՆԱՆԱՆ ԿԱՐՈՑ ԽՈՐԷ ՍԵՆՏԻՆԸ - ՄԻՍԻ ԿԱՐԿԱՆԻ
— Տիպիսի Միստիկան —
ՄԱՍԱԽԱԻՂԻՆ
organisée par la
section de Sevran-Livry
de la Croix Bleue des
Arméniens de France
SAMEDI 26 NOVEMBRE à partir de 20 H 30
Salle des Fêtes de Sevran
8, rue Gabriel Perri — Près de la Mairie
մասնակցութեամբ՝ «ԱՄՆ» Նուադիստներն
եւ «ԵՄԻՆԵՐ» պարտիստներն
SPECIALITES et AMBIANCE ARMENIENNES
Tenue correcte exigée

1988ի նոյեմբեր
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԱԿԻՐԸ
ՆԵԿԻՊ ՄԱՀՅՈՒԶ

Ներկայացրել է զբաղվելու Նեկիրյա Մանֆուդ
աշխատանքային նպատակներով զբաղվելու 1988թ.
մայիսին:

11 տարեկան Մանֆուդ, առաջին տարի
զբաղվելու է, որ կ'արժանանա Նե-
կիրյան մրցանակի:

Պարզեցնող մարմինն համաձայն,
 Երկրյ Մահֆուղ կարենոր դեր խաղա-
 ցած է արաբական գրականութեան մէջ,
 լակի զարգացումին համար:

Ներկայացրեց զրադէտը, որ անկախ վէ-
պրէ և պատմութեանը, նաեւ զը-
թած է թատերականեր և ժապաւեններու
նմադրութիւններ, դատական կազմին
կողմէ դրամատուցում իր լեզուին, ունին
և արմարած նրթերուն համար, որոնք
իր խօսին ըստին...

Նեկկիպ Մահֆուզի կեանքին մասին
էժէ ծանօթութիւններ չկան, ան յաճախ
խուսափած է հարցազրոյցներէ եւ հրա-
պարակային յայտարարութիւններէ :

Ծնած է Դեկտեմբեր 11, 1911-ին : Գա-
հրելի մէջ էր ուսումը աւարտելէ ետք
գործած է պետական պաշտօնեայ : Առա-
ջին անգամ զրել սկսած է 1939-ին :

Մասնավոր դեր զարեցրեց անցած են ազգայնական շատ զորատուր հոսանքէ մը: Իր երիտասարդ հերոսներէն շատեր «Ուսմանական»ներ են, որոնք կը պայքարին ըր-

իրանական դադոյթադաշտութեան գէտ :
 Հեղինակը երբեք չէ ծածկած Ուաֆտի
 հանդէպ իր համոզմունքը : Այսուհանդերձ
 նրան ան լուսնի ընդունենցա յեղա-
 փոխութիւնը, համոզում յայտնելով, որ
 անկա իրականացուց Ուաֆտի ձախ թե-
 ճի ձգտումներուն մէջ կարեւոր մասը :

(Tupper, p. 7, 18)

ՊԱՐՄԱՐԱԴԻ
ԵՄԲԱԳՐԱԳՆՏ

ՈՌՈՂԵՐ ՀԱՍՏԷՃԱՆ
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՄԷՋ

ԱՐՏԵՍԵՆ - («ՅԱՒԱՋ» -

Պարսաճ Մարտիկանի Միության
կազմով, Կիբրիտ, Հոկտեմբեր 22-ին,
լոս - Անջելոս ամառանց ՎԵՄԲԱԳՐԱԳՆՏ
պարբերիկ խորհրդարան Ռուդեր Հառա-
ման:

Միության Խառան և Կեղերական
Խորհուրդ Յանմարտիկանի կազմակերպող-
ներ, Չորեքշաբթի, Հոկտեմբեր 26-ին,
կայքը Հառաճման ամառան ստույխ մը
ստույ Գորյաճայ Միության Կեղերան -
ակին, շաբթի շաբթի լրագրողներու և
կեղերան ներկայութեան: Բացումը կա-
ռարէ Միության Խառանի խորհրդի ան-
դամներ ՏՅԻՆԻ Լուսաթա Գորյաճան:
Ամարտաճի խորհրդարանի ներկայա-
յոց Օլին Տիման, անդադարաւոր
Հառաճմանի Գրական և Տրագարակա-
րական Կատարներ:

Սոց տանդիլ Ռուդեր Հառաճմանի
անդակը, թէ մասուր մը կեանքին մէջ
ստանդարտ տակ պէտք է ցրակ, աւե-
նա ստանդարտը զանք մը կեղերան ու
պարզ: Սոյա խառան: Պարյո ճայ
անդակի մասին, ճեղով որ այդ ճա-
նաչէր տալանք միայն իր արեւ զրա-
նան Պարյո ճայը, աւանդութիւններ
իւ բանդիրութեամբ ու պատուով իր
խառն աշխարհականութիւնը, Հա-
ռաճի թուր Հարունաճման, գրաւ-
որութիւններուն և զրաճմաններուն: Հա-
ռաճի կանդուն իր պաճէ աղային րո-
ւը իր Հառաճարութիւնները և այս իրո-
ւթեան մէջ կարեւոր դեր կը կատարէ
Ճայը: Պարարգը, աւելի քան 25 տա-
րէ ի վեր: Պարսաճայութիւնը բարե-
խառնութիւն ունի նման ճայ մը, աղ-
ային աղայուն մարդ իր ունեան: իր
կրօնը, ըստ Ռ. Հառաճման:

Աղայութեամբ Պարյո ճայ պարո-
ւի ներկայ պարտեմը, Վեմարտաճի
խորհրդարանը ըստ, թէ Պարարգ-
արան այս աշխարհում իր տանի, աղ-
այի ճայ իր կեղերականութիւնը ճայեղին
փայտութեան, Կարտ ունեանով որ
նարկութիւնը կեղերանով և կերպարակ-
արարակ: 35 կեղերակներ քան թէ
ստանդարտներ, առէ: Գառաճին մէջ
խառնակ Ռ. Տիմանի, որոյն կար-
քի Կեղերան, Տիմարեղիկ և Իսկեճ-
եղերան երեք կեղերակներ: Գրական
արեւան, որ գառաճի կեղերակներ
քանակին կամ աղայականութեան հը-
տանքներ: Ենթակայ էին, սակայն այդ
կերպ ներկային անցան է:

Ներկային Պարյո մէջ կը գործեն երկ-
րորդական 4, միջակարգ 4 և նախկեր-

Քանի 8 փորձարաններ: Անոց փրայ Ե-
ՊՅ տեղանքը կարծիքի համարին 4
փորձարաններ, ի յայտ կու գայ որ
Պարյո Նախկին փորձարաններ: Թիւր
20 է, որոնք ունեն ան 4500 աշակեր-
տք, նոյնքան այ տարբ պղղողներ յա-
մարտները:

Ոչ կը վերադրէ փորձարաններու և
աղային Հառաճարութիւնները, պիտ-
մանքը Հառաճարակութեան ճայեղին,
Ռ. Հառաճման ճեղքը, թէ Հառաճի մե-
ծարարները նախկինութիւններ իր կա-
տարան աղ փորձարաններու և Հառաճ-
արութիւնները միայն պաճելու համար Հառա-
գարակութիւնները տեղի հիման զրե-
թէ մանք շաբթի, յառաճայն ճայեղի սե-
րաններու շաբթի:

Իր խոսքի աւարտին եղան Տարցունքի,
որոյն պարտականութիւնը Հառաճման ար-
ան յառաճի տեղեկութիւնները: Նշեց,
թէ Պարյո ճայ պարտէ իր ներկային իր
Հառաճ, 50 հարար: Պարսաճութիւն իրեւմ-
ան ու մէջ անպարտութիւն իր յառաճ-
արին ճայեղին փորձարաններուն: Ռե-
սուցիչ տալարար սար թեթիւ ասան է,
որովհետեւ կըստ ունեցող անհասար-
կ իր պարտին: Ռուդերեղիկը, ըստ Հառա-
մանին, թանկարէն աղային իրեւմ-
ան և, իսկ ճայ տեղեր որ իրեւմ զի-
րան իրեւմ աղային իրեւմ ճայեղին
մեծ նիւթակայ յանձնարարութիւն
տակ պաճելով աղային իրեւմութիւն-
ները: Հայ փորձարաններ, թուր աղ-
այեղները Հառաճ և: Անոց Կեղերան իսկ
Ռուդեր փորձարանները, որոնք իրեւմ-
անութիւնը անդակին շառ մէջ էին,
տեղին աղմկ քառական Հառաճարակը-
նում և:

Պարյո Նախկին պարտին, ունի եր-
կու, արտեթիկ Վեմարտաճի և Վեմար-
տաճի, երկու ամառներէ: Վեմարեճ և
Վ. Փրիկէ: Միակ աղարարը՝ Վեմար-
տաճ Ռիսիկն աղարանն է, ուր իր արդ-
էն Նախկին թուր Հարաճարակու-
թիւնները: Սեմարտաճի և Ռ. Հառա-
մանը: Այս աղարար տարեկան 15-ին
20 հառար Հառաճին գրեթէ իր Տրագար-
ակը:

Գառաճարակով աշխարհում, թէ
Պարյո ճայ պարտէ իր ճայ տալարանը
իր տանը Հայ Գառաճ Գրեթէ ճայեղին
Հառաճման ճեղք, թէ ճայը պարտանք
տակ և: արան արարողաներուն, իր-
քան Հայ աղային քառական աշխարհում
է աղ յանապարհ:

է

Ռուդեր Հառաճմանի փաճմանին նա-
խորին տեղանքը Հայ ամառին Տրագար-
ակը Վեմարտաճի փոխ - խորհրդակա-
նութիւն Մարցունքի Նախարանի յայտանք
ու, որ ներկայացուող Վեմար և Տրագար-
ակովոր Ռուդեր Հառաճմանի Գրական
Կատարներ:

Տեղանք Հայ ամառին Ռ. Հառաճմանի

ԿԻՐՄԱՆԱՅ ՆԱՏԿԱՆՈՒՆ

ԿԻՐՄԱՆ ԳԻՏԱՋՐՈՑՑ
ԿԵԹԹԻՆԿԸՆ ՄԷՋ

Կիրմանախո երեկոյներու: Հայ Միու-
թեանի Կերպարանի Կազմակերպու-
թեան կից գործող Կերպարան Յանմար-
տանի նախաձեռնած երկրորդ կրթա-
նական փառարանի տեղի ունեան Կեթ-
թիկներէ մէջ՝ Հոկտեմբեր 28-30 թուա-
կաններուն:

Տարբեր պարտութիւնը ներկայացող մաս-
նակիներուն մէջ թէ իր Հառաճին ու-
սուցիչներուն թիւը, կային Թիւր Պե-
րիկ և: Կային թիւր ուսուցիչները:
Առկայ էր ներկայները ճայեղերուն
Կիրմանախո մէջ Հառաճին քառակար-
նական ներկայութեան պարտութիւնը ներ-
կայացուցիչներու ասան տեղեկութիւն
և Կերպարան Յանմարտանի քառ-
կանում լինանալու ճայեղին յայտ:

Երկրորդ օրը արարողութեամբ արտ-
ան արարանում էր նիւ - Յարցի փաճման
Որ. Տիւր Տիւր Ստեփանեանի, որ ինչ-
դէս ամառին է տեղեկութիւն և սոյն յայտ-
արքէ ճայեղերուն թիւն Ստեփանա-
րանն կից գործող կրթական կեղերուն:
Որ. Տիւր Ստեփանեան մարտարկիւն կը

Նա առաջին ճայեղերուն և մամուլի ա-
տուրին աղարարութեան առէ Հնարան
ով արարալարանում: Վեմարտաճի
խորհրդակալութիւն ճայեղին: Առկայէ, Վեմ-
արտաճի գրեթէ Վեմար Հառաճմանի մեծ
Հայ մեք և: Վեմար թիւր Հառա-
մանը Վեմարտաճի փոխման մը՝
Հանդարտ քառակարնի մէջ արեւելի կու-
նեց, թէ զարկան աստու քերթով ճայ-
արաններուն անդակով անդակներով
էր Նա առաջին ճայեղերուն արարողան
պարտութիւնը թիւրարարուն մէք պարտ-
ութիւն: Վեմարտաճի աշխարհական ճայ-
անակով տեղեկութիւն արարալարան իր Հնա-
րանը՝ Վեմարտաճի Հայուն 40-ամ-
այն քառական արարալարանի թիւ ու
արարէ Ներտէս ասան, կրթանք անայն
ստանաճման խառնակութիւն, որ ան իրեւ-
մ ժամանակու արարալարան, Կարեւր ճայեղ
է մերթադրաբար Կարեւրութեան
մէջ, ինչպէս նաեւ ար ուղի քառայ ան-
հարաւորութիւն, որուն քառական աշխարհ-
ական իրեւմ: Նաեւ իր ճայեղին աղ
Հառաճին ճայ պարտ շառ մը ճայ գրեթէ
նաեւ:

ՀԱՐԱՆ ԱՆՄԱՆՆԸ

ամառին ճայեղում ունեան: Թէ ամառը
Հնարանութիւններ յայտանքներ, աղ-
ք իր կուար ճայեղը ճայեղարանին: Թուր
մէք ասան և մարցիկը պարտ իր թիւ-
նու: Նախկին Կարեւրութեան ճայեղին
է Կարեւր - ճայեղում: արարալարան թիւն
ու արարէ արարան: արանն, արան: Պա-
րարեղի պարտութիւն, գրեթէ Հառաճի
քառակարն ճայեղարան, երկու անգամ
չըլան ըստ: Հանդարտան ճայեղին
ու, խառնակ ճայեղան ամառները
Կերպարան: փրայ անհասարակ Հառաճար-
աններ, քառայ փրայեղան օմբը արարան-
ով աղ քառակարն, մարցիկը երկու Տի-
ւր Արարանի և անայն ճայ որ արա-
ւան անգամ Հանդարտան Սաթիկներին:

է

ՄԵՐԱՎԱ ԶԵՆԱ ԱՅԼ ՆԵՋԷ

Ո՞վ կարող է ըսել թէ ինչու՞: Սաթիկի
Կարեւրութիւնը մարտ, Կար: Բարոյ:
Ո՞վ է ինչ քան աստուարեղեցի թէ քառ-
կար: Ո՞վ կարող է յայտն իրեւմութիւն
արարան անդակութիւններուն, Կարեւր-
աններ, արարալարանի, որ արարան
թիւն իր յայտն իր երեւմ և որ արարէ քառ-
ակարն երեւմ: Կրէ ասային Կարեւր-
ութեան Կարեւրութեան քառայ իր կամ իր
թիւն իր իրար աշխարհական ճայեղ
- ամանները քառակարնութեան մէջ, որ յա-
նով թիւն աղ արարան:

Ո՞վ կարող է զուգարէ թէ ինչու՞: որոշ
պարտութիւն: մէք երկու, ճայեղան թիւն
Հանդարտան արարալարանում պիտի

պով ներկայացող Հառաճի իր քառա-
անդակին խառնակութիւն, արարան տե-
լի քան քառական քառակարններէ, որոնք
կը պարտութիւն ճայեղարաններէ մէք-
նա միջակարգ քառայ: Սոյն քառա-
կար կը քառայ արարաններ: Համար ներկա-
րան, քառայ աստ փրայ Կարեւրութեան
արան թանաթանի ներքէ ներկայացուին,
քառայ արարան: Գրեթէ, աստուարանի
մը որ կը քառական աստուարաններ ու-
սուցիչը անպարտութիւն: Բարջ անպարտ-
ան կարեւրութիւնը քառակարնութիւն
Որ. Տիւր թիւ-
նականութեան Հանդարտութիւն աստու -
գիւրկութիւնները քառակարնները Համար թի-
րան քառակարնները քառակարններուն մա-
րան, աստու քառայ անպարտութիւն
քառակարնները քառայ: Գառաճայն
արաններ ինչ նման ճայեղարաններ իր-
թալարան արարալարան: և ճայեղարան
ները քառակարն: արարաններ արար-
անում արարանները: Գառաճար քա-
ռաճարութեան տեղի ունեան Կարեւր-
աներ Կարեւրութեան, որոն թիւն
թիւն յայտն քառակարն: Թէ ասան Կերպ-
արան, որուն արարաններէ և Որ. Տիւր Ստե-
փանեան, Սիկերեղ մէք իր արարան շառ-
նէ: Անպարտէ և յայտ աս քառայը և շը-
րեղէ Տիւր ճայեղ Կարեւրութեան փառա-
նաներ, որ արարեղով Կարեւրութեան մէջ
էր փայտէ ճայեղ: Կրտ անպարտութիւն իր
թիւն քառակարն իրեւմ Հնարարար-
ան և անհան Հառաճին քառակարն
գրական կարաններին ճայեղին:

Յառաջ օրը ներկայները ճայեղերին
Կերպարան Յանմարտանի քառակարն արա-
րան ճայեղերին, որոնք Կարեւր-
արաններ և անպարտութիւն Հերթական
մարար և կրթական երրորդ դիտա-
րարը: Հնարարարութեան արա-
մարարան: Հառաճին քառակարն
անուններ և փաճման քառակարն պար-
տական ճայեղին: Կարեւրութեան
թիւն Կարեւրութեան քառակարն
թիւն: Գառաճարը կեղերանում ամառ-
ային համարին տանիները:

է

ՊԱՐՏԻՆ՝ ԱՆՆԵՐԻՆ ԽՈՒՄԻՆԻՆ

Միւլիխարան Հայազգի դերասանու-
թի Սաթիկ Ռիսիկան արարաններ: այս
արարան Բարոյ - Կեթի պարտութիւն:

Առաջին Ռիսիկան, որ երկու արար-
ան արարան է իրեւմ և: Հոն մաս կա-
մա՞ յայտն Պարտ-Սաթիկան, ճայեղ
է քառակարն Հնարաններ իր կրթարան:
Ան իր Հանդարտանք աստուին Հայը
և Կարեւրութեան դերասանութիւն արարան
և: քառայ Բարոյ Կեթիկ անդեր-
կար այս պարտութիւն: Սոյն քառակարն
նիւն յառաճի ճայեղարաններ, արարան ը-
րարով որ այս արարէ Կրտ արարան Բարոյ
Կեթիկ ճայեղան արարաններ:

Ռ. ՔԵԹԻԿԱՆԸ

քառակարն Հոկտեմբեր 28-ին և ունեան
քառակարն արարաններ Կարեւր ճայեղ
- Նիւ: Թիւրան ստոր համար որ աղ ճայ-
աններուն: Հանդարտութիւն մեք այն,
որ պիտի իրաւանցիկ Հառաճին, մեծ Հայ-
րան: Կրթականացում ճայեղարան:

Ու, արեւելի ցրեք քառակարններ, փա-
ռակարն և ինչք իրաւ քառակարն
Հանդարն, Կարեւր ճայեղ մը իր քառայը -
փ արարաններին քառակարն:

Առկայ է որ Թիւրան Սաթիկի նախա-
անհանում արարանները Հոկտեմբեր
թիւններին և քառայ Կրթարաններին: Իր
խառնակ կեանքին իր հանապարհներ - քա-
րան մարարան, քառայ Կրթարան
գառալարան Կարեւր, աղարար Համար
Հանդարտ քառակարն քառակարն, աւելի
արարէ անհան քառայ փրայ մեք
քառակարն ամառին քառակարն է:
Կարեւր և Սաթիկան քառակարն և ու-
մէք իրեւմ քառակարն Կարեւր համար,
որ Կարեւրութեան ունի քառակարն արարան
և: Հնդկ արարան Կարեւրութեան իր
արարանները և անպարտութիւն կեանքին
Համար, որ յայտն քառակարն ամառին
քառակարն քառակարն քառակարն Հառա-
արարան և կամ իր մէջ քառակարն ճայեղ
քառակարն քառակարն քառակարն Հառա-
արարան արարաններ անհան, որ քառակարն
արարան քառակարն և քառակարն Կարեւր
- Կարեւր և, այլ քառակարն, քառայ իր քառակարն
արարան և, քառակարն և քառակարն
կան Կերպարաններին:

(Տար: 49)

ԱՐԳԵԼ ԲԵՐԸ

ՋԱՊԵԼ ԵՍԱՋԵԱՆ

Փառք երեւոյն, ճայեղ յայտն, իր ան-
հան արարանները իր թիւն: Համար,
քառայ որ քառակարն արարան և է: Կեթիկ
քառակարն քառակարն քառակարն և անպար-
տութիւն: Բայց քառակարն քառակարն կրէ -
ստառար իր քառակարն: քառակարն և
- Կարեւր, յայտն Հանդարտ քառակարն
տառակարն իր կեթ քառակարն քառակարն
և քառակարն քառակարն քառակարն քառակարն
իւր քառակարն արարալարանին աղ
քառակարն կեթ:

— Արեւմ և, Կեթ, Կերպար քառակարն
և Կարեւր քառակարն: Գառաճար ար-
արալարան արարաններէ մէք:

Commission Paritaire : N° 5555

